

Kommunstyrelsen

Plats och tid SR Gräsö, kommunhuset, Östhammar 2021-06-01 kl. 08.00-12.20

Beslutande Enligt särskild närvarolista

Övriga deltagande Insynsplatser: Ingeborg Sevastik (V), Freddie Eriksson (MP)
Kommundirektör Peter Nyberg, kommunsekreterare Rebecka Modin
§ 132: Representant Hargs Hamn AB
§ 133: Representant Gästrike Vatten AB
§ 134: Representanter Upplandsstiftelsen

Utses att justera Pär-Olof Olsson (M) och Margareta Widén Berggren (S)
Justerings plats och tid Kommunhuset, Östhammar, 2021-06-01

Underskrifter

Paragrafer 126-173

Sekreterare
Rebecka Modin

Ordförande
Jacob Spangenberg (C)

Justerande
Pär-Olof Olsson (M), ej § 145 Margareta Widén Berggren (S)

För § 145 Lars O. Holmgren (BoA)

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum 2021-06-01

Datum för anslags uppsättande 2021-06-01

Anslags nedtagande 2021-06-23

Förvaringsplats för protokollet Kommunhuset, Stångörsgatan 10, Östhammar

Underskrift

Rebecka Modin

Kommunstyrelsen

§ 126. Val av justerare	4
§ 127. Fastställande av föredragningslistan	4
§ 128. Förskottering av objekt Muddring, farled i Hargshamn	5
§ 129. Antagande av ny bolagsordning för Hargs Hamn AB	6
§ 130. Valärende, Hargs Hamn AB styrelse	7
§ 131. Underborgen, upphörande av Hargs bruk AB:s borgensåtagande gentemot kommunen.....	8
§ 132. Information från Hargs Hamn AB	9
§ 133. Information från Östhammar Vatten AB och Gästrike Vatten AB.....	10
§ 134. Information från och dialog med Upplandsstiftelsen.....	11
§ 135. Fastställande av skattesats för 2022	12
§ 136. Fastställande av budget 2022 och flerårsplan 2023 – 2025, drift- och investeringsbudget.....	13
§ 137. Utökad investeringsbudget för barn- och utbildningsnämndens verksamhet 2021	15
§ 138. Kapitalisering av Kommuninvest Ekonomisk förening.....	18
§ 139. Förbud att vistas på särskilt utpekade platser.....	19
§ 140. Försäljning av bostadsmark.....	23
§ 141. Försäljning av Österbybruk 1:392 och Österbybruk 1:395.....	24
§ 142. Tillfällig ändring av arvode.....	25
§ 143. Antagande av Inköps- och upphandlingspolicy för Östhammars kommun.....	26
§ 144. Årsredovisning, revisionsberättelse för Stiftelsen Östhammarshem 2020	29
§ 145. Årsredovisning, revisionsberättelse och beslut om ansvarsfrihet för Samordningsförbundet 2020	30
§ 146. Anmälningssärende, Samtliga kommunala bolags årsredovisningar 2020	31
§ 147. Svar på motion från Pär-Olof Olsson (M) om riktlinjer för fordonsupphandling	32
§ 148. Svar på motion från Martin Wahlsten (SD) och Ylva Lundin (SD) om indragning av tjänsten som genuspedagog.....	33
§ 149. Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2021... ..	34
§ 150. Anmälningssärende, Redovisning av medborgarmotioner.....	35
§ 151. Fastställande av riktlinjer för Destinationsråd för Roslagen och val av ledamöter	37

Kommunstyrelsen

§ 152. Antagande av reglemente för utvecklingsgrupperna.....	40
§ 153. Antagande av det vägledande dokumentet Jordbruksmark i fysisk planering - Östhammars kommun	41
§ 154. Antagande av reviderad riktlinje gällande fördelning av arbetsmiljöuppgifter inom Östhammars kommun	43
§ 155. Mål för utvecklingen av Alunda	45
§ 156. Beslut gällande ändring av detaljplan för del av fastigheterna Harvik 4:43, 4:48, 4:50 m.fl.	48
§ 157. Beslut om reviderat VA-planarbete	49
§ 158. Översyn av slutförvarsorganisationens uppdrag	52
§ 159. Startbesked Bullerplank Öregrund	53
§ 160. Startbesked Öregrunds hamnområde	54
§ 161. Startbesked renovering/ombyggnad Frösåkershallen	56
§ 162. Startbesked förstärkning av ventilation Olandsskolan	57
§ 163. Startbesked Alunda busstation, bytespunkt Alunda	58
§ 164. Kommunövergripande kompetensförsörjningsplan 2021-2023	59
§ 165. Sammanställning och redovisning av bisyssla för 2020	60
§ 166. Information om lokalförsörjningsplan	61
§ 167. Lägesrapport av utvecklingen av Öregrund	62
§ 168. Information från gemensamma nämnder, bolag och förvaltningen	63
§ 169. Delegationsbeslut	64
§ 170. Anmälningssärenden från nämnder	65
§ 171. Anmälningssärenden från bolag, stiftelser, etc.	67
§ 172. Anmälningssärenden, rapporter med mera	69
§ 173. Yttrande gällande laglighetsprövning av beslut angående information från socialnämnden om trygg och hållbar äldreomsorg, målnummer 1626-21	71

§ 126. Val av justerare

Beslut

Kommunstyrelsen utser Pär-Olof Olsson (M) och Margareta Widén Berggren (S) att justera dagens protokoll.

För § 145 där Pär-Olof Olsson ej närvarar justerar Lars O. Holmgren (BoA) protokollet.

§ 127. Fastställande av föredragningslistan

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer ärendelistan med följande tillägg:

- p. 48/§ 173. Yttrande gällande laglighetsprövning av beslut angående information från socialnämnden om trygg och hållbar äldreomsorg, målnummer 1626-21

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2020-224

§ 128. Förskottering av objekt Muddring, farled i Hargshamn**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att ärendet återremitteras för ytterligare beredning av avtalet tillsammans med Trafikverket.

Ärendebeskrivning

Avser förskottering av pengar för muddring av farled i Hargshamn. Behovet av förskottering kvarstår under 2021 och Trafikverket önskar gå vidare med detta under samma premisser som förr, d.v.s. förskottering av 13,5 mkr från regionen och 13,5 mkr från Hargs hamn AB, alternativt Östhammars kommun.

Förskottering från kommunen är att föredra. Hargs Hamn AB har stora investeringsbehov framöver och att då bli lånebelastade utifrån ett projekt som inte har direkt intäktskoppling i närtid skulle begränsa bolagets möjligheter att fortsätta växa.

Åtgärden är viktig för näringslivet och för att kunna försörja ett eventuellt slutförvar för kärnbränsle med nödvändigt materiel. Åtgärden är en samfinansiering mellan nationell plan och regional plan. Behovet handlar om samordning av finansiering för objektet under samma år.

Beslutsunderlag

Avtalsförslag: Avtal för förskottering av objekt Muddring, farled

Ärendets behandling

Vid kommunstyrelsen 2021-06-01, § 128 behandlades ärendet med följande förslag till beslut:

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att Östhammars kommun förskotterar 13,5 mnkr till Trafikverket enligt villkoren i avtalsförslaget.

Beslutet ersätter tidigare beslut i kommunfullmäktige 2020-06-09, § 58.

Dagens sammanträde**Yrkanden**

Jacob Spangenberg (C) yrkar att ärendet återremitteras för ytterligare beredning av avtalet tillsammans med Trafikverket.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska återremitteras och finner bifall för återremiss.

Beslutet skickas till

Trafikverket

Sektorchef samhälle Ulf Andersson

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-373

§ 129. Antagande av ny bolagsordning för Hargs Hamn AB**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige godkänner föreliggande bolagsordning från Hargs Hamn AB

Ärendebeskrivning

I samband med nyemission, nya ägare samt upprättat aktieägaravtal föreslår styrelsen i Hargs Hamn AB att ny bolagsordning beslutas av den extra bolagsstämma som äger rum 30/6. För att bolagsordningen skall kunna behandlas på bolagsstämman krävs ett beslut av kommunfullmäktige i Östhammars kommun.

Beslutsunderlag

Förslag till ny bolagsordning, behandlad av bolagets styrelse 31 maj 2021.

Beslutet skickas till

Hargs Hamn AB

Hargs Bruk AB

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-379

§ 130. Valärende, Hargs Hamn AB styrelse

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige utse nya ledamöter till styrelsen i Hargs Hamn AB genom att ersättarna NN och NN utses till ledamöter samt att NN väljs som ersättare i styrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige valde 2018-12-18, § 141 d, tre ledamöter och tre ersättare till Hargs Hamns AB styrelse, vilket är förenligt med dåvarande bolagsordning. Roger Lamell (S) utsågs till styrelsens ordförande.

Mandattid för styrelsen är från ordinarie bolagsstämma som följer närmast efter det att val till kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den ordinarie bolagsstämma som följer närmast efter nästa val till kommunfullmäktige.

I samband med nyemission och ett breddat ägande av bolaget har ett aktieägaravtal upprättats och beslutats. I aktieägaravtalet får majoritetsägaren fem ordinarie platser samt två suppleantplatser. Detta medför att det totala antalet platser ökar med en person samt att två personer skall utses till ordinarie ledamöter. Rent praktisk sker följande;

- Två av suppleanterna utses till ordinarie ledamöter
- Ytterligare en suppleant väljs

Dagens styrelse, de som är utsedda av Östhammars kommun, (enstaka fyllnadsval har skett sedan 2018) är:

- Ordförande Roger Lamell (S)
- Ledamot Gunnel Wahlgren (C)
- Ledamot Bjarne Tötterman (M)
- Ersättare Paul Sandberg (S)
- Ersättare Tommy Runarsson (C)
- Ersättare Sten Lindholm (M)

Beslutet skickas till

Hargs Hamn AB

Administratör Troman, Hanna Horneij

De valda

Dnr KS-2021-380

§ 131. Underborgen, upphörande av Hargs bruk AB:s borgensåtagande gentemot kommunen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att Östhammars kommun säger upp befintligt avtal om borgen avseende Hargs hamn AB som slöts med Hargs bruk 2012-05-14.

Ärendebeskrivning

Hargs hamn AB ägs av Östhammars kommun och Hargs bruk. Kommunen innehar 89 % av ägandet och Hargs bruk äger resterande 11 %. Nu står Hargs hamn inför ägarförändringar och en nyemission för att få in mer kapital är planerad. Östhammars kommun kommer att delta i nyemissionen.

De nuvarande ägarna och en tidigare ägare slöt 2012-05-14 ett avtal om hur ansvar för borgen av lån som Hargs hamn AB tar upp ska hanteras mellan ägarna. I avtalet påtog sig ägarna borgensansvar motsvarande sin ägarandel för lån upp till 50 mnkr. För kommunen innebär det att i händelse av att borgensåtagandet måste infrias så kommer kommunen att stå för 89% av infriat borgensbelopp och Hargs bruk för 11%.

I dagsläget har dock Hargs Hamn lån för betydligt högre belopp än 50 mnkr. Lån som bolaget tagit utöver 50 mnkr står Östhammars kommun som ensam borgensman för. Fullmäktige beslutade 2020-09-20 §74 att Östhammar kan gå i borgen för lån upp till 150 mnkr som Hargs hamn tar.

Detta innebär att befintligt avtal mellan Hargs hamns ägare om borgensåtagande endast reglerar en liten andel av Hargs hamns lån. Hargs bruk kan som högst bli skyldigt att infria borgen på totalt 5,5 mnkr (11 % av 50 mnkr). Belopp därutöver står Östhammars kommun som ensam borgensman för och den risk detta medför.

Därför föreslås fullmäktige besluta att avtal om borgensåtagande slutet 2012-05-14 mellan Östhammars kommun och Hargs bruk avseende hargs hamn ska upphöra. I stället ska alla åtaganden som Hargs hamn AB:s ägare har gentemot varandra regleras i ett aktieägaravtal. Aktieägaravtalet ska tecknas mellan befintliga och nya ägare i samband med ägarförändringar och nyemission.

Beslutsunderlag

Nu gällande avtal mellan hargs hamns ägare om borgen.

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-10

§ 132. Information från Hargs Hamn AB

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information från Hargs Hamn AB om aktuella frågor.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Representant från Hargs Hamn AB föredrar ärendet. Information om verksamheten.

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-10

§ 133. Information från Östhammar Vatten AB och Gästrike Vatten AB

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information från vattenbolagen om aktuella frågor.

Beslutsunderlag

Presentation som visas på sammanträdet

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Representant Gästrike Vatten AB föredrar ärendet. Information om verksamheten och läget i vissa frågor.

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-10

§ 134. Information från och dialog med Upplandsstiftelsen

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information från Upplandsstiftelsen och utrymme för dialog.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Representanter från Upplandsstiftelsen informerar om verksamheten samt deltar i dialog.

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-378**§ 135. Fastställande av skattesats för 2022****Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer Östhammars kommuns skattesats för 2022 till 21,69 kronor.

Ärendebeskrivning

Skattesatsen för Östhammars kommun ska fastställas av kommunfullmäktige senast sista november 2021. Skattesatsen för 2021 är 21,69 kronor.

Beslutet skickas till

Verksamhet ekonomi: Sara Ersund

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-79

§ 136. Fastställande av budget 2022 och flerårsplan 2023 – 2025, drift- och investeringsbudget

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer budget 2022 samt flerårsplan 2023-2025.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

- vid tillämpning av kalkylmässig ränta fastställs räntesatsen till 1,75 %,
- kommunstyrelsen har under år 2022 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder under budgetåret 2022 med totalt 100 mnkr,
- kommunstyrelsen har under år 2022 rätt att omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2022,
- kommunstyrelsen medges rätt att besluta om fördelning mellan verksamhetsområden och objekt av den ofördelade investeringsramen för planperioden,
- kommunägda företag ska under 2022 avlämna delårsrapport till kommunstyrelsen per 31 augusti,
- förvaltningen får i uppdrag att arbeta efter satt resultatmål om 2,5 % år 2022 samt 2,0 % under resterande av planperioden.

Avstår från att delta i beslut

Pär-Olof Olsson (M), Lennart Owenius (M), Lars O. Holmgren (BoA), Ylva Lundin (SD) och Bo Persson (SD) avstår från att delta i beslutet.

Ärendebeskrivning

Förslag till budget 2022 och flerårsplan 2023-2025 har utarbetats utifrån tidigare antagna preliminära ramar med justeringar för kända volym- och kostnadsuppräknningar samt skatter och bidrag. Budgetförslaget innehåller drift- och investeringsbudget.

I enlighet med nya regler för budgetprocessen tas beslut om budgeten i fullmäktige i juni. Nämndernas verksamhetsplaner tas fram därefter och anmäls till fullmäktige under hösten.

Prövning av barnets bästa

Den 1 januari 2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter svensk lag. Lagen innebär ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn. En inkorporering av barnkonventionen bidrar till att synliggöra barnets rättigheter.

I Östhammars kommun ska hänsyn till barns rättigheter tas i alla verksamheter och ärenden som rör barn. I budgetarbetet görs detta dels i de samtal som förs i budgetberedningen, dels genom att risk- och konsekvensbedömningar genomförs inför varje enskilt ärende som berör barn. Risk- och konsekvensbedömningar görs fortlöpande under verksamhetsåret med kommunstyrelse och nämnder som huvudansvariga.

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Förslag till budget

Ärendets behandling

Tekniska utskottet har fått information om investeringar på kort och medellång sikt samt budgetarbetet 2021-02-16, § 20.

Kommunstyrelsen har fått information om budgetdirektiv, driftbudget 2022, flerårsplan 2023-2025 samt investeringsbudget 2022-2025 vid sammanträdet 2021-03-09, § 57.

Vid beredningen i kommunstyrelsens arbetsutskott avstod Pär-Olof Olsson (M) och Ylva Lundin (SD) från att delta i beslutet.

Dagens sammanträde

Yrkanden

Jacob Spangenberg (C) yrkar på följande tillägg:

Tillägg på sida 14: Förvaltningen får i uppdrag att stärka medborgardialogen och minska sjukfrånvaron i all verksamhet.

Ändring på sida 25: Kommunstyrelsens budget ökas med en miljon kronor och detta täcks med att resultatet minskas med en miljon. Tillägget ska gå till kommunstyrelsens utvecklings- och strukturfond. Texten på sida 26 ändras så att den stämmer med tillskottet.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på tilläggsyrkandet och finner att kommunstyrelsen bifaller yrkandet.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder

Verksamhet ekonomi: Sara Ersund

Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats

Dnr KS-2021-392

§ 137. Utökad investeringsbudget för barn- och utbildningsnämndens verksamhet 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att utöka barn- och utbildningsnämndens investeringsbudget 2021 med 5,2 mkr för köp av möbler och andra inventarier till Olandsskolan i Alunda och Österbyskolan i Österbybruk. Barn- och utbildningsnämnden kommer efter utökningen arbeta med en investeringsbudget om 16,3 mkr.

Ärendebeskrivning

Barnantalet ökar i Östhammars kommun och det är brist på förskole- och skolplatser på flera av kommunens orter.

För att lösa den akuta frågan kring förskoleplatser och skolplatser i Alunda införskaffas en paviljong hösten 2021. Visst möblemang finns men nyinköp kommer också att behöva göras. I Österbybruk har Österbyskolan byggts ut med 150 platser så att skolan kan inrymma 500 elever från hösten 2021. Visst möblemang finns men nyinköp kommer också att behöva göras.

Investeringsbudget och beskrivning av pågående investeringsprojekt

Barn- och utbildningsnämnden har i investeringsbudget för 2021 en ram på totalt 11,1 mnkr fördelat på fyra områden som specificeras i tabellen nedan:

PROJ	Budget År	Prognos 2021
8034 Gimo skolområde	700 000,00	700 000,00
8037 Frösåkersskolan inventarier	7 889 000,00	7 889 000,00
8039 Ny förskola Österbybruk	2 000 000,00	2 000 000,00
8502 Ofördelat Återinv övr verksamh	500 000,00	500 000,00
	11 089 000,00	11 089 000,00

Projektet Gimo skolområde beräknas nyttja medlen i sin helhet till invändiga och utvändiga satsningar.

Projektet Frösåkersskolan inventarier beräknas nyttja medlen i sin helhet till färdigställande av den nya skolans invändiga miljö.

Projektet Ny förskola Österbybruk, här kommer investeringsmedlen i sin helhet behöva flyttas till 2022 på grund av förseningar.

De ofördelade investeringsmedlen kommer också användas i sin helhet, bl.a. för tillgänglighetsanpassningar.

Nya behov

Kommunstyrelsen

Olandsskolan har sett ett ökat antal elever under en längre tid och står nu inför ett behov av att öppna en ny paviljong med nio klassrum och cirka 180 elever. Utöver grundskolans behov så kommer även två förskoleavdelningar med totalt cirka 35 platser inrymmas i lokalerna.

Normal schablon för införskaffning av möbler och inventarier inklusive specialsalar för grundskolan brukar ligga på mellan 17-20 tkr per plats. Med tanke på att ett visst möblemang redan finns så kan man räkna med cirka 12 tkr per plats (180 platser*12 tkr = 2,2 mkr). Inköpen beräknas genomföras under våren 2021.

I Alunda ser bildning också ett kraftigt ökat behov av förskoleplatser där paviljongen på Olandsskolan ses tillfälligt som ett bra komplement till befintliga platser. För framtiden så pågår projektering för en helt ny förskola på Myrans fastighet. Schablonen för inköp till förskoleavdelningar ligger också på mellan 17-20 tkr. Med tanke på att ett visst möblemang redan finns så kan man räkna på cirka 12 tkr per plats (35 platser *12 tkr = 0,4 mkr). Inköpen beräknas genomföras under våren 2021.

Utbyggnation av Österbyskolan står färdig i december 2021. Antal platser uppgår till 150 platser som kompletterar de tidigare 350 platserna. När utbyggnationen står färdig kan paviljonger avslutas på grundskoleområdet och visst möblemang flyttas över till de nya lokalerna. Behovet av möbler och inventarier uppgår till den lägre nivån av normala investeringsschablonen på 17 tkr (150 platser*17 tkr = 2,6 mkr). Inköpen beräknas genomföras under hösten.

Ekonomisk konsekvens

Sammanställning av investeringsbehov och relaterade driftskostnader:

Investeringsbehov	Investeringsbelopp	Driftskostnader per år
Invent. grundskoleplatser Alunda	2,2 mkr	465 tkr
Invent. förskoleplatser Alunda	0,4 mkr	90 tkr
Invent. grundskoleplatser Österbybruk	2,6 mkr	548 tkr
Totalt	5,2 mkr	1,1 mkr

I driftskostnaderna räknar vi med en avskrivning på 5 år och en internränta (schablon) på 1,5 %.

Som man kan se i tabellen ovan så uppgår det totala investeringsbeloppet i det här ärendet till totalt 5,1 mkr. Den samlade investeringen kommer ge en ökad årlig driftskostnad på 1,1 mkr.

Utöver driftskostnader som är direkt kopplade till investeringar så påverkas driftskostnaden också av förändrade hyror för paviljonger. Hyran för paviljongerna på Österbyskolan kommer avslutas fr.o.m. 31 januari och den uppgår idag till 1,2 mkr. Nya paviljonger vid Olandsskolan kommer med en årshyra på 2,0 mkr.

Ärendets behandling

Ärendet lämnades in med följande förslag till beslut: Barn- och utbildningsnämnden beviljas utökad investeringsbudget 2021 med 5,2 mkr för köp av möbler och andra inventarier till Olandsskolan i Alunda och Österbyskolan i Österbybruk. Barn- och utbildningsnämnden kommer efter utökningen arbeta med en investeringsbudget om 16,3 mkr.

Kommunstyrelsen

Dagens sammanträde

Yrkanden

Jacob Spangenberg (C) yrkar på följande förslag till beslut:

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att utöka barn- och utbildningsnämndens investeringsbudget 2021 med 5,2 mkr för köp av möbler och andra inventarier till Olandsskolan i Alunda och Österbyskolan i Österbybruk. Barn- och utbildningsnämnden kommer efter utökningen arbeta med en investeringsbudget om 16,3 mkr.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på yrkandet och finner att kommunstyrelsen bifaller yrkandet.

Beslutet skickas till

Sektor bildning Lisbeth Bodén

Verksamhet ekonomi Sara Ersund

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-375

§ 138. Kapitalisering av Kommuninvest Ekonomisk förening

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att

Kommunfullmäktige beslutar att Östhammars kommun till Kommuninvest ekonomisk förening inbetala ett insatsbelopp om 1000 kronor per invånare för år 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att Kommunstyrelsen bemyndigas att besluta om och vidta de åtgärder som krävs för inbetalningen av kapitalinsats i föreningen till följd av ökade krav på kapitalinsats för åren 2022- 2024 upp till ett belopp motsvarande 1300 kronor per invånare.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun är medlem i Kommuninvest Ekonomisk förening. Föreningen är en medlemsorganisation som utifrån en kommunal värdegrund företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor.

Upplånings- och utlåningsverksamheten bedrivs i det av föreningen helägda dotterbolaget, Kommuninvest i Sverige AB. Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen från medlemmarna, vilket bidrar till att göra Kommuninvest till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner.

Vid föreningsstämman 2020 beslutades om en ändring av stadgarna så att en enda nivå på kapitalinsatsen i form av obligatorisk medlemsinsats ska gälla för samtliga medlemmar. Den nya nivån uppgår till 1300 kronor per invånare för kommuner, vilket samtliga kommuner ska ha uppnått vid utgången av 2024. Den nya nivån har kopplats till en årlig trappa, där kravet ökar med 100 kronor per invånare och år under de kommande fyra åren enligt följande:

År	Ökning	Kapitalinsats (kr/invånare)
• 2020	Nuvarande insats	900
• 2021	+100	1 000
• 2022	+100	1 100
• 2023	+100	1 200
• 2024	+100	1 300

Medlemmarna ska med start 2021 tillse att deras kapitalinsats i Föreningen minst uppgår till 1 300 kronor per invånare. Med nuvarande befolkningsnivå blir inbetalningen årligen cirka 2,2 – 2,3 mnkr. Kapitalinsatsen bokförs på balansräkningen som en tillgång och är således inte en kostnad som påverkar resultatet.

Beslutsunderlag

Skrivelse från Kommuninvest

Beslutet skickas till

Verksamhet ekonomi

Dnr KS-2020-170

§ 139. Förbud att vistas på särskilt utpekade platser

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar förslaget till föreskrift om förbud mot att vistas på vissa särskilt angivna platser.

Reservationer

Ylva Lundin (SD), Bo Persson (SD), Lars O. Holmgren (BoA), Pär-Olof Olsson (M) och Lennart Owenius (M) reserverar sig mot beslutet.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Regeringen snabbbehandlade lagförslaget till lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, även kallad covid 19-lagen. Till lagen hör förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, som också kallas begränsningsförordningen. I 13 § covid 19-lagen lämnades ett bemyndigande till regeringen att överlåta till kommuner att föreskriva om förbud mot att vistas i en park, på en badplats eller på någon annan liknande särskilt angiven plats, om det på platsen finns en påtaglig risk för trängsel. Genom en ny regel i 8 kap. 1 § begränsningsförordningen den 5 mars 2021 har regeringen utnyttjat möjligheten att subdelegera rätten att besluta om föreskrifter om vistelseförbud till kommunerna.

Förbudets innebörd

Kommunernas möjlighet att meddela förbud att vistas på en plats syftar till stänga av en plats som allmänheten annars har tillträde till. Om fullmäktige utnyttjar möjligheten att föreskriva om vistelseförbud är överträdelser av det förbudet straffrättsligt sanktionerade. Riksåklagaren har den 18 januari 2021 beslutat att straffet för brott mot föreskrifter enligt covid 19-lagen ska uppgå till 2 000 kr i ordningsbot.

För att föreskriva restriktioner mot större offentliga tillställningar eller allmänna sammankomster finns 7 § covid 19-lagen eller ordningslagen. Denna typ av restriktioner beslutas inte av kommunerna, utan istället av regeringen eller länsstyrelsen och för enskilda tillstånd av Polismyndigheten. Vidare innebär ett vistelseförbud att ingen person får vistas inom området. Med andra ord är en kommunal föreskrift om vistelseförbud inte ett medel för att gles ut besökarna inom det område som förbudet avser, utan en reglering för att helt förhindra att besök överhuvudtaget sker.

Eftersom föreskriften har straffrättsliga följder ställs höga krav på den formella ordningen bakom förbudet. Under lagstiftningsärendet har det uppkommit frågor om hur kommunen ska kunna besluta om föreskrifterna, vilka kommer att redogöras för i nästa avsnitt.

Kommunens beslut om vistelseförbud

I sin handledning till kommunerna avseende vistelseförbudet skriver SKR följande:

Rätten att utfärda föreskrifter utgör normgivningsmakt. Förutsättningarna att överlåta normgivningsmakt till nämnd eller styrelsen bedöms med hänsyn både

Kommunstyrelsen

till regeringsformen (1974:152), RF, och till kommunallagen (2017:725), KL. RF ger grundlagsskydd för ett antal fri- och rättigheter. I dessa ingår den fria rörligheten, 2 kap. 8 § 8 RF. Det ligger därför nära till hands att se förbudsför[e]skrifter inom det aktuella området som frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen. Sådana frågor faller inom fullmäktiges exklusiva beslutanderätt enligt 5 kap 1 § KL.

Fullmäktiges ställningstagande till användning av bemyndigandet kan dock förenas med villkor som minskar förbudens ingripande karaktär. Det kan handla om att förbud bara får gälla under korta perioder och eller på vissa angivna och begränsade områden. Det rättsliga utrymmet att överlåta beslutsfattande på nämnd eller styrelsen ökar då.

Fullmäktige meddelar på förhand vilka platser som avses, kommunstyrelsen meddelar förbudets giltighet i tiden

Huvudpunkten i förvaltningens förslag är att kommunfullmäktige beslutar om vilka platser som kan omfattas av förbud, medan kommunstyrelsen får besluta om när förbud för var och en av dessa platser ska träda i kraft, och när förbud ska upphävas. Styrelsen får också besluta om förbudet ska inskränkas att enbart gälla vissa tidpunkter på dygnet. Styrelsens beslut att aktivera ett förbud ska underställas fullmäktige vid närmast följande fullmäktigesammanträde, vilket innebär att fullmäktige ska fastställa om förbudet fortsatt ska gälla, i annat fall upphör förbudet.

Folkhälsomyndigheten och smittskyddsläkaren nämns uttryckligen i 13 § covid 19-lagen, och ska erbjudas att yttra sig över föreslagna förbudsbeslut. Polismyndigheten har i länssamverkanskanaler uttryckt ett starkt intresse av att ingå i förberedelserna av förbudsföreskrifterna och Polismyndighetens medverkan tas därför med i dessa föreskrifter som en lokal anpassning.

Särskild motivering för de platser som förbudet kan drabba

En grundläggande förutsättning är att ett kommunalt beslutat vistelseförbud inte innebär ett förbud mot att vistas inom områden av sådan omfattning att det hindrar medborgare att förflytta sig inom riket. Föreskrifterna får inte heller i övrigt innebära obefogade inskränkningar i enskildas frihet.

Ett förbud att vistas vid en plats ska betraktas som en ingripande åtgärd avsedd att användas i sista hand när andra åtgärder inte har fått tillräckligt god effekt mot trängseln.

Östhammars kommun har flera mycket välbesökta och populära badplatser. Det föreligger en överhängande risk för trängsel vid dessa badplatser under de varma sommarmånaderna. Kommunen har uppmärksammat trängsel vid spontana folksamlingar som uppstått på vissa parkeringar inom kommunen och som därför omfattas av föreskriften.

Möjlighet för kommunstyrelsen att lägga till andra platser som kan omfattas av förbudet

I förslaget lämnas en möjlighet för kommunstyrelsen att föreskriva om förbud för andra platser än de som kommunfullmäktige har pekat ut. Denna möjlighet ska endast tillgripas av kommunstyrelsen i undantagsfall. Skälet bakom att möjligheten överhuvudtaget bör ges är att det inte alltid kan förutses flera veckor eller månader i förväg var trängsel uppstår, i synnerhet

Kommunstyrelsen

när de förväntade rörelsemönstren hos allmänheten störs av att vissa platser stängs av på grund av tidigare beslutade vistelseförbud eller andra pandemirelaterade restriktioner.

Information till allmänheten och Polismyndigheten

Vid sidan av sedvanligt protokollförande, ska ett beslut om föreskrift kungöras på kommunens anslagstavla och det ska också införas i den kommunala författningssamlingen.

Av bestämmelsen i 8 kap. 13 § KL framgår att kommunala föreskrifter ska kungöras genom att det på kommunens anslagstavla tillkännages att protokollet för de beslutade föreskrifterna har justerats. Föreskrifter om förbud ska finnas tillgängliga för allmänheten på kommunens webbplats. De ska där vara samlade i kommunens författningssamling.

Utöver ett offentliggörande av själva förbudet i text och kartor i författningssamlingen och på kommunens hemsida, bör också det förbjudna området rent fysiskt avgränsas så att risken minimeras att någon råkar träda in i området utan att ha blivit varse vistelseförbudet.

Eftersom Polismyndigheten har uppdraget att beivra beslutade vistelseförbud, och Folkhälsomyndigheten har fått regeringens uppdrag att föra en förteckning över de föreskrifter som meddelats med stöd av covid 19-lagen ska kommunens beslut även skickas till dessa myndigheter.

Beslutsunderlag

Föreskrift

Bilaga 1 Aspobadet

Bilaga 2 Gimodammen

Bilaga 3 Gräsöbadet

Bilaga 4 Hargshamnsbadet

Bilaga 5 Krutudden

Bilaga 6 Tallparken (badet)

Bilaga 7 Rastsjön

Bilaga 8 Sunnanöbadet

Bilaga 9 Sundbadet

Bilaga 10 Vällensbadet

Bilaga 11 Älvsnäsbadet

Bilaga 12 Parkering i anslutning till Coop extra Östhammar

Bilaga 13 Parkering i anslutning till Bruksgymnasiet i Gimo

Ärendets behandling

Vid beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-05-25, § 102, yrkade Ylva Lundin (SD) avslag. Yrkandet avslogs. Ylva Lundin (SD) reserverade sig och lämnade skriftlig reservation: *Att förbjuda människor att vistas på specifika platser är ett oerhört stort ingrepp i den personliga integriteten, och bör undvikas i det längsta. Vi är därför motståndare till att ge kommunen ett så starkt integritetskränkande verktyg.*

Dagens sammanträde

Yrkanden

Ylva Lundin (SD) med bifall av Lars O. Holmgren (BoA) och Pär-Olof Olsson (M) och Lennart Owenius (M) yrkar avslag. Ylva Lundin (SD) hänvisar till sin skriftliga reservation i arbetsutskottet.

Kommunstyrelsen

Margareta Widén Berggren (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på bifallsyrkandet mot avslagsyrkandet och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Folkhälsomyndigheten

Polismyndigheten

Säkerhetsskyddschef, Malin Hübinette

Driftorganisationen, Lasse Karlsson

Attraktivitet, Daniel Andersson

Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats, sida författningssamling

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-331

§ 140. Försäljning av bostadsmark

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att godkänna försäljning av fastigheterna Österbybruk 1:371 och Gimo 8:118 till högst bjudande via mäklare.

Ärendebeskrivning

Kommunen äger i dagsläget två tomter för bostäder, en i Österbybruk och en i Gimo. Dessa fastigheter finns idag inte med bland lediga tomter på hemsidan. Det finns en efterfrågan att få köpa tomterna. Tomten i Österbybruk har en area på 962 kvm och tomten Gimo har en area på 1227 kvm.

Kommunen har nu avslutat upphandling av mäklare och försäljning kan genomföras. Då inte marken har en fastställd taxa kommer beslutet behöva fattas av kommunfullmäktige enligt delegation.

Beslutsunderlag

Bilaga kartor.

Beslutet skickas till

Verksamhet Väckande kommun: Marie Berggren

Dnr KS-2021-330

§ 141. Försäljning av Österbybruk 1:392 och Österbybruk 1:395

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att godkänna försäljning av fastigheterna Österbybruk 1:392 och Österbybruk 1:395 till högst bjudande via mäklare.

Ärendebeskrivning

Tomterna som i dagsläget ägs av kommunen finns med bland lediga tomter på hemsidan. Det finns en önskan från exploatör att köpa tomterna intill varandra. För att möjliggöra köp kommer det att krävas en försäljning via mäklare då markanvisning i detta fall inte är aktuellt. Lediga tomter har hitintills endast sålts till privatpersoner. Tomterna läggs ut via upphandlad mäklare till högstbjudande.

Beslutsunderlag

Bilaga karta

Beslutet skickas till

Verksamhet Väckande kommun: Marie Berggren

Dnr KS-2021-371

§ 142. Tillfällig ändring av arvode

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ersättningen för socialnämndens ordförande under resterande mandatperiod tillfälligt justeras till 60 %, utan andra förändringar i uppdragsbeskrivningen.

Jäv

Lisa Norén (S) deltar inte i handläggning eller beslut på grund av jäv.

Avstår från att delta i beslut

Lars O. Holmgren (BoA) avstår från att delta i beslutet.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har antagit riktlinjer för ersättningar till förtroendevalda. Riktlinjerna har antagits av kommunfullmäktige och klargör ersättningar och andra bestämmelser som gäller för förtroendevalda.

Ersättningsnivåerna kan förväntas utgå ifrån förväntad insats för den förtroendevalda som innehar de i riktlinjerna nämnda uppdrag.

I förekommande fall har ett intensifierat regionalt arbete inom HSVO (Hälsa, stöd, vård och omsorg), samverkan för Effektiv och nära vård samt utökat arbete med pandemin lett till att den förväntade insatsen för socialnämndens ordförande ökat i betydande omfattning och mer än bara tillfälligt. Ersättningen som gäller för Socialnämndens ordförande enligt riktlinjerna motsvarar 40 % av riksdagsmannalönen och föreslås under resterande mandatperiod tillfälligt justeras till 60 %, utan andra förändringar i uppdragsbeskrivningen. Detta innebär i praktiken att socialnämndens ordförande inte får eller behöver begära andra arvoden för de nämnda sammanträdena och kan också vara tjänstledig på heltid från sin grundanställning i kommunen.

Förslaget bedöms vara kostnadsneutralt och innehåller också en förbättring i planeringsmöjligheterna för den verksamheten där nuvarande ordförande har sin grundanställning.

Det har inte utretts vilken relation förslaget har till Kommunallagens bestämmelse om kommunalråd. Det är dock inte förslagets avsikt att ändra innebörden i uppdraget för socialnämndens ordförande.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för ersättning till förtroendevalda på [kommunens webbplats](#)

Beslutet skickas till

HR-chef Pauliina Lundberg

Dnr KS-2020-105

§ 143. Antagande av Inköps- och upphandlingspolicy för Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige antar inköps- och upphandlingspolicy för Östhammars kommun.

Beslutet innebär även att fullmäktige godkänner *Riktlinje för upphandling samt direktupphandling* som kommunstyrelsen antagit 2021-04-13, § 95.

Reservationer

Ylva Lundin (SD) och Bo Persson (SD) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Avstår från att delta i beslut

Pär-Olof Olsson (M), Lennart Owenius (M) och Lars O. Holmgren (BoA) avstår från att delta i beslutet.

Ärendebeskrivning

Föreligger förslag till ny inköps- och upphandlingspolicy för Östhammars kommun.

Syftet med denna policy är att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges prioriterade mål (kommunens mål) såväl som de nationella inköpsstrategiska målen. Upphandling som ett strategiskt verktyg ska bidra till att kommunens ekonomiska resurser nyttjas effektivt.

Inköps- och upphandlingspolicyn beslutas och revideras av kommunfullmäktige i Östhammars kommun.

Denna policy gäller för kommunens samtliga nämnder, verksamheter och enheter. Policyn ska i tillämpliga delar också omfatta bolag och stiftelse där kommunen har dominerande inflytande och som omfattas av upphandlingslagstiftning.

Kommunstyrelsen har beslutat att anta Riktlinjer för upphandling samt direktupphandling i Östhammars kommun under förutsättning att kommunfullmäktige antar förslag till inköps- och upphandlingspolicy vid kommunfullmäktiges behandling av ärendet 2021-04-27. Därav förslaget att beslutet även ska innebära ett godkännande av riktlinjerna.

Förändringar med anledning av återremissen

Under stycket som behandlar Ekologisk och social hållbarhet har en ändring i skrivelsen gjorts utifrån vad som är förenligt med LOU när krav om arbetsrättsliga villkor ska ställas i upphandlingar, skrivelsen i policyn lyder enligt följande:

Östhammars kommun tar ett ansvar i frågor om social hållbarhet och ska endast ingå avtal med seriösa aktörer. I enlighet med lagen om offentlig upphandling (LOU), ska Östhammars kommun i sina upphandlingar ställa krav om arbetsrättsliga villkor för lön, semester och arbetstider enligt de lägsta nivåer som följer av ett centralt kollektivavtal för den aktuella branschen samt i gällande lagstiftning. I en upphandling ska i övrigt en bedömning

Kommunstyrelsen

genomföras gällande vilka övriga sociala, etiska och arbetsrättsliga faktorer som är relevanta utifrån upphandlingsobjektet.

Beslutsunderlag

Förslag till inköps- och upphandlingspolicy

Ärendets behandling

Förvaltningen fick i uppdrag att revidera inköspolicyn av kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-02-11, § 71.

Vid arbetsutskottet diskuterades vissa justeringar, som förts in i dokumentet innan utskick till kommunstyrelsen.

Fullmäktige 2021-04-27, § 68, beslutade att återremittera ärendet för ytterligare utredning av arbetsrättsliga förhållanden. (Majoritetsåterremiss.)

Vid beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-05-25, § 100, yrkade Ylva Lundin (SD) att ärendet ska återremitteras. Yrkandet avslogs. Ylva Lundin (SD) reserverade sig och lämnade skriftlig reservation:

Längden på det här dokumentet (3 sidor) är i strid med kommunens eget regelverk för styrande dokument som säger att en policy ska vara kortfattad; ”normalt ett fåtal rader, aldrig mer än en sida”. Om kommunledningen förväntar sig att organisationen ska följa de egna styrdokument, måste man nu föregå med gott exempel och återremittera detta dokument så att administrationen kan se till att det följer de interna regelverken.

Dokumentet föreskriver på flertal ställen att LOU och svensk lagstiftning i övrigt ska följas vid upphandlingar. Det bör vara en självklarhet att kommunen ska följa Sveriges lagar och att man därför inte behöver skriva ett policydokument för varje lag som ska följas, något som annars leder till en oändlig byråkrati.

Avsnittet om ekologisk och social hållbarhet pålägger organisationen en enorm undersökningsplikt och leder till oförutsägbara konsekvenser och måste därför utgå. Exempel på val som undandras politisk styrning med ovan nämnda formulering är att tjänstemännen vid elupphandlingen valt ett nationellt kriteriesystem som exkluderar kärnkraftsproducerad el samt att man vid bilupphandling premierar elbilar. Begreppet social hållbarhet innehåller dessutom element som pekar mot en socialistisk samhällsordning, något som inte stöds av folkflertalet.

Vi yrkar återremiss för korrigeringar i enlighet med ovanstående.

Dagens sammanträde**Yrkanden**

Ylva Lundin (SD) yrkar att ärendet återremitteras med samma motivering som på arbetsutskottet.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Kommunstyrelsen

Beslutet skickas till

Samtliga sektorer (sektorchefer)

Samtliga verksamheter (verksamhetschefer)

Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats, sida styrande dokument

Dnr KS-2021-296

§ 144. Årsredovisning, revisionsberättelse för Stiftelsen Östhammarshem 2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av årsredovisningen och revisionsberättelsen för Stiftelsen Östhammarshem 2020.

Ärendebeskrivning

Bifogat återfinns årsredovisning för stiftelsen Östhammarshem 2020. I årsredovisningen redogörs för stiftelsens verksamhet samt ekonomiska utfall och ställning 2020.

Östhammars kommun ska besluta om ansvarsfrihet för kommunens förtroendevalda i stiftelsens styrelse.

Beslutsunderlag

Årsredovisning Stiftelsen Östhammarshem 2020 inklusive revisionsberättelse

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Yrkanden

Jacob Spangenberg (C) yrkar på följande ändring: ”och beslut om ansvarsfrihet” stryks ur rubriken och ”Ledamöter och ersättare i stiftelsen Östhammarshem beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2020.” stryks ur förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på yrkandet och finner att kommunstyrelsen bifaller yrkandet.

Beslutet skickas till

Stiftelsen Östhammarshem

Revisionen, förtroendevalda och sakkunnigt biträde KPMG

Verksamhet ekonomi, Fredrik Borgelin

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-280

§ 145. Årsredovisning, revisionsberättelse och beslut om ansvarsfrihet för Samordningsförbundet 2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av årsredovisningen för Samordningsförbundet 2020, revisionsberättelse för år 2020 samt granskningsrapport.

Förtroendevalda från Östhammars kommun beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2020.

Jäv

Lisa Norén (S) och Pär-Olof Olsson (M) deltar inte i handläggning eller beslut på grund av jäv.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun ska besluta om ansvarsfrihet för kommunens förtroendevalda i samordningsförbundets styrelse. I revisionsberättelsen tillstyrker revisorerna att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

Underlag från Samordningsförbundet Uppsala län med:

- Missiv
- Årsredovisning 2020
- Revisionsberättelse 2020
- KPMG Revisionsrapport 2020

Beslutet skickas till

Samordningsförbundet Uppsala län, [REDACTED]

Revisionen, förtroendevalda och administrativt stöd KPMG

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-377

§ 146. Anmälningssärende, Samtliga kommunala bolags årsredovisningar 2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av årsredovisningar för hel- och delägda bolag 2020.

Ärendebeskrivning

Följande bolag har kommunen något ägande i:

- a) Dannemora Gruvfastigheter AB
- b) Östhammar Vatten AB
- c) Gästrike Vatten AB
- d) Hargs Hamn AB
- e) Visit Roslagen AB
- f) Gimo utbildnings AB
- g) Inera, litet ägande (fem aktier)

Årsredovisningarna ska läggas fram på bolagens ordinarie bolagsstämma.

Bolagen Östhammar Industrifastigheter AB och Östhammar vård och omsorg AB är likviderade.

Beslutsunderlag

Årsredovisningar för:

- a) Dannemora Gruvfastigheter AB (revisionsberättelse). Bolagsstämma har inte genomförts vid kommunstyrelsens beredning av ärendet och årsredovisningen anmäls därför på kommande sammanträde.
- b) Östhammar Vatten AB (protokoll årsstämma, årsredovisning, revisionsberättelse)
- c) Gästrike Vatten AB (protokoll årsstämma, årsredovisning)
- d) Hargs Hamn AB (årsredovisning, revisionsberättelse)
- e) Visit Roslagen AB (årsredovisning)

Beslutet skickas till

Bolagen

Dnr KS-2021-134

§ 147. Svar på motion från Pär-Olof Olsson (M) om riktlinjer för fordonsupphandling

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen i sin helhet.

Ärendebeskrivning

Pär-Olof Olsson (M) yrkar i motion daterad 2021-02-18:

- Att riktlinjer avseende fordonsupphandling (personbilar lättlastbilar) snarast utarbetas och antas av kommunfullmäktige.
- Att riktlinjerna prioriterar att fordonet är lämpligt för uppgiften.

Beslutsunderlag

Motion

Svar med bilaga tjänsteskrivelse

Ärendets behandling

Motionen väcktes på fullmäktiges sammanträde 2021-03-02, § 35 och överlämnades till kommunstyrelsen för beredning.

Vid beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-05-25, § 126, yrkade Pär-Olof Olsson (M) bifall till motionen. Yrkandet avslogs.

Dagens sammanträde

Yrkanden

Pär-Olof Olsson (M) yrkar att motionen bifalls i sin helhet.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut mot yrkandet och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Motionär

Webbredaktör för publicering på webbsida motioner

Dnr KS-2021-137

§ 148. Svar på motion från Martin Wahlsten (SD) och Ylva Lundin (SD) om indragning av tjänsten som genuspedagog

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motion från Martin Wahlsten (SD) och Ylva Lundin (SD) i enlighet med svar från barn- och utbildningsnämndens ordförande Josefine Nilsson (C).

Ärendebeskrivning

Martin Wahlsten (SD) och Ylva Lundin (SD) yrkar i motion daterad 2021-02-24 att tjänsten genuspedagog ska dras in.

Beslutsunderlag

Motion

Svar

Ärendets behandling

Motionen väcktes på fullmäktiges sammanträde 2021-03-02, § 33 och överlämnades till kommunstyrelsen för beredning.

Vid beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-05-25, § 127, yrkade Ylva Lundin (SD) bifall till motionen. Yrkandet avslogs.

Dagens sammanträde

Yrkanden

Ylva Lundin (SD) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut mot yrkandet och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Motionär

Webbredaktör för publicering på webbsida motioner

Dnr KS-2021-356

Dnr SN-2021-18

§ 149. Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av rapporten.

Ärendebeskrivning

Enligt 16 kap § 6 h Socialtjänstlagen (SoL) ska socialnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till fullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män. Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 28h gäller en motsvarande rapporterings-skyldighet för beslut om insatser enligt 9 § LSS.

Beslutsunderlag

Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2021.

Ärendets behandling

Socialnämnden behandlade ärendet 2021-05-05, § 72: Socialnämnden överlämnar statistikrapporten till kommunfullmäktige. (Bilaga 2)

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2021-12

§ 150. Anmälningssärende, Redovisning av medborgarmotioner**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade § 136/2017 att införa tjänsten medborgarmotion som ersätter de befintliga delaktighetstjänsterna medborgarförslag och namninsamling.

Medborgarmotioner publiceras på kommunens webbplats för namninsamling. Om 1 % av de folkbokförda i kommunen skriver på lämnas medborgarmotionen för beredning. Om en medborgarmotion inte har fått underskrifter av 1 % av de folkbokförda efter sex månader plockas den ner.

Pågående namninsamlingar

KS-2020-766	Säkrare trafiklösning vid Frösåkers- och Edsskolan i Östhammar
KS-2021-9	Namngivning av gränd i Östhammar

Namninsamlingar som uppnått underskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda och lämnats till berörd nämnd och är under handläggning

KS-2020-359	Fullständig cykelväg mellan Alunda-Gimo
KS-2020-474	Säker skolväg för barn i Gimo
KS-2021-292	Pumptrackbana i Österbybruk
KS-2021-300	Friskare vatten i Östhammars fjärdar

Beslut fattade i nämnd sedan medborgarmotion infördes

KS-2018-782	Återinför dygnet-runt-bemanning på Östhammars brandstation
KS-2018-898	Återinför årskurs 4 och 5 på Ekeby skola
KS-2019-532	Gratis sommarlovsbusskort till alla skolungdomar
KS-2019-664	Inte avveckla nattis (barnomsorg på obekvämtid)
KS-2019-739	Gör Marinvägen i Östhammar till kommunal badplats

Kommunstyrelsen

KS-2020-462	Barnomsorg i Hargshamn
KS-2020-78	In med Rättviksmodellen i Östhammars kommun!
KS-2020-349	En vacker, rolig och unik lekplats på Sjötorget
KS-2020-440	Rusta badplatserna i Sund och på Krutudden
KS-2020-522	Kanal till Öregrundsgrepen
KS-2020-575	Utegym i Öregrund

Namninsamlingar som inte uppnått underskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda efter sex månader sedan medborgarmotion infördes

KS-2018-198	Kommunen bör anställa en stadsarkitekt
KS-2018-816	Ändra styrelsesammansättningen i Östhammarshem
KS-2019-38	Förslag om lokalisering av nya förskolan i Östhammar
KS-2019-89	Utökad pendlarparkering i Alunda
KS-2020-348	Iordningställande av bouleplan på gammal lekplats
KS-2020-621	Farthinder vid Gimogatan-Köln gatan i Österbybruk

Beslutsunderlag

Medborgarmotionerna finns tillgängliga via kommunens [webbplats](#).

Dnr KS-2021-151**§ 151. Fastställande av riktlinjer för Destinationsråd för Roslagen och val av ledamöter****Beslut**

Kommunstyrelsen godkänner införandet av ett kommunöverskridande destinationsråd för Roslagssamarbetet i enlighet med förslag till riktlinjer under förutsättning att likalydande beslut fattas i Norrtälje och Österåkers kommuner. (Bilaga 1)

Kommunstyrelsen bekräftar sitt tidigare beslut att utse Jacob Spangenberg (C), kommunalråd till kommunens ledamot i destinationsrådet.

Kommunstyrelsen utser Bengt Lindholm (Stiftelsen Österbybruks herrgård), Kamilla Pettersson (Sunnanö Camping) och Johan Kanrell (Adventure North) till ledamöter i destinationsrådet från Österåker.

Kommunstyrelsen utser destinationsutvecklare, Lisa Karm Togo som adjungerad tjänsteperson från Östhammars kommun i rådet.

Ärendebeskrivning**Sammanfattning**

Förvaltningen har haft ett uppdrag att bilda ett gemensamt destinationsråd för kommunerna Östhammar, Norrtälje och Österåker. Rådet kommer att ha fyra ledamöter från varje kommun; en företroendeval och tre representanter från besöksnäringen.

Bakgrund

År 2018 genomfördes en extern utvärdering av Visit Roslagen. Utvärderingen utgick från tre kriterier; förmågan att leda och organisera destinationen, förmågan att utveckla destinationens utbud över tiden samt förmågan att marknadsföra destinationen.

Utvärderingen visade att Visit Roslagen är och har varit en god investering för besöksnäringen och för kommunerna. Visit Roslagen har bidragit till professionalism och en stärkt produktutveckling i besöksnäringen. Bolaget marknadsför destinationen väl och fungerar som mötesplats. Utvärderingen visade samtidigt att den nuvarande lösningen för destinationssamverkan inte är tillfredsställande utifrån ambitionsnivån. Därför rekommenderade utvärderingen att Visit Roslagens verksamhet kompletteras med en bredare ansats för destinationsutveckling, ett sektorsövergripande destinationsråd.

Vidare pekade utvärderingen på att det saknas en övergripande besöksnäringstrategi för Roslagen med tillhörande vision, målsättningar och handlingsplaner. Det försvårar utvecklingen av ett långsiktigt och förtroendefullt samarbete mellan destinationens aktörer. Arbetet med att ta fram en besöksnäringstrategi för Roslagen har påbörjats och beräknas vara färdigt hösten 2021.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen lämnade i mars 2020 ett uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att (KS-2020-195) att tillsammans med Österåker och Norrtälje dels ta fram en gemensam besöksnäringstrategi, dels bilda ett gemensamt destinationsråd.

Mot den bakgrunden initierades ett arbete i syfte att etablera ett kommunöverskridande destinationsråd med en bred representation och förankring i näringen. Destinationsrådet ska vara en arena där representanter från de tre kommunerna, näringsliv och civilsamhälle gemensamt diskuterar destinationsutveckling. Målsättningen med samverkan är att öka antalet besökare till Roslagen, öka kännedomen om Roslagen och att öka antalet sysselsatta inom besöksnäringen. Utgångspunkt i arbetet kommer att vara den gemensamma besöksnäringstrategin.

För att få en bra sammansättning av ledamöterna i destinationsrådet har hänsyn tagits till geografisk spridning, behovet av att säkerställa en bred representation från olika branscher och kompetens från både närings- och föreningsliv. Följande personer föreslås som ledamöter från respektive kommun:

Östhammar

Kamilla Pettersson, Sunnanö camping

Johan Kanrell, Adventure North

Bengt Lindholm, Österbybruks herrgård

Norrtälje

Erik Moberg, Eckerölinjen

Mattias Larsson, Modern gastronomi

Lars Nylén, Landsbygdsrådet m.m.

Österåker

Wiveca Frisell, Ljusterö företagarförening

Andreas Ljunggren, Österåkers GK

Camilla Bäckström, Runö möten & Event

I enlighet med bilagan föreslås även att varje kommun har möjlighet att adjungera en tjänsteman till destinationsrådet. Förslaget är att det kommunöverskridande samarbetet kallas för destinationsråd. Destinationsrådet föreslås kunna fatta beslut i egen kapacitet inom de ramar som fastställs i riktlinjer för destinationsrådet.

Förvaltningens slutsatser

Tjänstemän från de tre kommunerna har samlats i en arbetsgrupp för att ta fram förslag på hur arbetet med ett destinationsråd bäst skulle kunna organiseras. Förslaget baseras i stor utsträckning på hur Stockholm Nordost är uppbyggt, ett frivilligt samarbete över kommungränserna. Det skulle vara möjligt att exempelvis bilda ett kommunalförbund i enlighet med 9 kapitlet i Kommunallagen, en stiftelse eller en ideell förening men efter en närmare granskning bedömdes att den typen av juridisk form inte är ändamålsenlig för destinationsrådets verksamhet.

Kommunstyrelsen

Inrättandet av ett destinationsråd bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser i och med att medel för destinationsutveckling inom Roslagssamarbetet redan finns avsatt i den koncession som finns upphandlad av Visit Roslagen AB. Vid förnyad upphandling (från 2022) föreslås (delar av/samtliga) dessa medel lyftas ur turistupphandlingen för att istället ställas till destinationsrådets förfogande.

Beslutsunderlag

Bilaga riktlinjer samverkan destinationsråd.

Kommunstyrelsens beslut 2020-09-29, § 207 om representation i Destinationsråd Roslagen

Kommunstyrelsens beslut 2020-03-31, § 84 om gemensam strategi

Beslutet skickas till

Sektor samhälle: Ulf Andersson, Elin Dahm, Lisa Karm Togo

Norrtälje kommun, Torkel Andersson, torkel.andersson@norrtalje.se

Österåkers kommun, Kristina Eineborg, kristina.eineborg@osteraker.se

Dnr KS-2020-303

§ 152. Antagande av reglemente för utvecklingsgrupperna

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att återremittera ärendet för att bereda förslagen i Pär-Olof Olssons yrkande.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har i drygt 20 år arbetat tillsammans med lokala utvecklingsgrupper. Syftet har varit att uppmuntra och stärka lokala initiativ och utvecklingsprocesser. Nuvarande reglemente samt förslag till förändringar har varit utsända på remiss till samtliga utvecklingsgrupper. Remissvaren har inarbetats i nedanstående förslag. Två synpunkter som ej tagits med är, kravet på att ledamöter måste vara folkbokförda på orten samt att utvecklingsgrupperna skall vara remissinstans.

Skälen till detta är, dels att kommunen anser att såväl deltidsboende som verksamhetsutövare (med annan folkbokföringsort), är viktiga för orten och kan tillföra perspektiv i de lokala utvecklingsprocesserna. Avseende synpunkten om remissinstans förordar kommunen att utvecklingsgrupperna blir en deltagande part långt tidigare i processen, dels i det initiala planeringsskedet.

Beslutsunderlag

Förslag till reglemente

Nu gällande reglemente via [kommunens webbplats](#)

Ärendets behandling

Vid beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-05-25, § 116, avstod Pär-Olof Olsson (M) från att delta i beslutet.

Dagens sammanträde

Yrkanden

Pär-Olof Olsson (M) yrkar på ett antal ändringar i reglementet (se bilaga till protokollet).

Jacob Spangeberg (C) yrkar på återremiss för att bereda förslagen i Pär-Olof Olssons yrkande.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på återremissyrkandet och finner att kommunstyrelsen bifaller yrkandet.

Beslutet skickas till

Samtliga utvecklingsgrupper

Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats, sidorna styrande dokument och utvecklingsgrupper

Dnr KS-2019-520

§ 153. Antagande av det vägledande dokumentet Jordbruksmark i fysisk planering - Östhammars kommun**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att anta dokumentet *Jordbruksmark i fysisk planering - Östhammars kommun* och de riktlinjer som följer i dokumentet för hantering av jordbruksmark som underlag till ställningstaganden i revideringen av kommande översiktsplan. (Bilaga 2)

Ärendebeskrivning

Detta ärende är en fortsättning på tidigare ärende, Dnr KS-2019-520, där information gällande läget kring lagstiftning och praxis för hantering av jordbruksmark framfördes. På tidigare TU framfördes sedan ett förslag till vägledande dokument, och där beslut togs om att inarbeta kommentarer från intresseorganisationen LRF innan dokumentet skulle antas i KS. I detta steg framförs de kommentarer som inkommit från LRF och där TU får ta ställning till om det reviderade förslaget med medföljande riktlinjer ska antas i KS. De tillägg i det vägledande dokumentet som har gjorts utifrån kommentarer från LRF är följande stycken:

- Sid 1. Den kolinlagring som jordbruksmarkerna står för är även en viktig del i att minska klimatpåverkan.
- Sid 10. Uppförande av generationsboende kan anses gynna den areella näringen då lantbruket annars riskerar att upphöra på platsen.
- Sid 11. Framtida exploatering bör i så lång utsträckning det är möjligt inte tillåtas växa ihop med jordbruksmarkens gränser så att lantbruket påverkas negativt.

Även några mindre omformuleringar har gjorts på eget initiativ och dessa är gulmarkerade i dokumentet.

Beslutsunderlag

Jordbruksmark i fysisk planering – Östhammars kommun

Jordbruksmark i fysisk planering, Förslag till revidering av översiktsplan för Östhammars kommun (yttrande från LRF)

Bonde på väg

Ärendets behandling

Översiktsplanen har hanterats återkommande. Frågan om jordbruksmark har hanterats i tekniska utskottet 2021-02-16, § 18.

Tekniska utskottet 2021-03-23, § 46, lämnade förslag till kommunstyrelsen att anta dokumentet men med protokollsanteckning att synpunkter från möte med LRF skulle finnas med inför behandling i kommunstyrelsen. Ärendet lyftes ur kommunstyrelsens föredragningslista för att kunna få in synpunkterna i dokumentet.

Kommunstyrelsen

Beslutet skickas till

Verksamhet växande kommun: Emil Lindblom, Oscar Kanzler, Cecilia Willén Johansson,
Marie Berggren

Dnr KS-2021-175

§ 154. Antagande av reviderad riktlinje gällande fördelning av arbetsmiljöuppgifter inom Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar reviderad riktlinje gällande fördelning av arbetsmiljöuppgifter inom Östhammars kommun.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har fått i uppdrag att ändra styrdokument. De huvudsakliga justeringarna som gjorts i riktlinjen är följande:

- Bilden över fördelningsprocessen har uppdaterats med sektorchef.
- Tidigare formulering som fanns i fördelning från chef till chef med direktrapporterande medarbetare har omformulerats från ” När det gäller medarbetare som är direkt underställd förvaltningschef har hen samma arbetsmiljöuppgifter som enhetschef eller motsvarande” till ”I rollen som förvaltningschef tilldelas du fördelning av arbetsmiljöuppgifter på enhetsnivå för dina direktrapporterande medarbetare och chefer” Liknande justering har gjorts på sektor- och verksamhetsnivå och det är en tydligare formulering som syftar på samma sak (se schematisk överblickgällande fördelning av arbetsmiljöuppgifter).
- Gällande fördelning från nämnd till förvaltningschef stod det tidigare att förvaltningschef fortlöpande ska ha en dialog och återkoppling med nämnden gällande förvaltningens arbetsmiljöarbete och inför budgetarbete framföra behov av resurser. Detta har omformulerats till att förvaltningschefen ska säkerställa en fortlöpande dialog och återkoppling vilket öppnar upp möjligheten för förvaltningschefen att fördela denna uppgift till sektorchef som då kan föra dialog och ge återkoppling direkt mot nämnden (se schematisk överblickgällande fördelning av arbetsmiljöuppgifter).
- Sektorchefsnivån har tillkommit i den schematiska överblicken och samtliga fördelningsuppgifter i den är därmed tillagda.
- Fördelningsblanketterna som är bilagor till riktlinjen har uppdaterats från att vara olika för olika chefsnivåer till att vara en och samma för samtliga chefer i organisationen. Syftet är ökad kunskap och tydlighet kring vad som fördelas på respektive chefsnivå. Fördelningsblanketten från nämnd till förvaltning sker på en separat blankett. Vad som justerats i dessa fördelningsblanketter framgår i den schematiska överblicken gällande fördelning av arbetsmiljöuppgifter.
- Övriga justeringar som gjorts i dokumentet har handlat om uppdatera ”Lednings- och verksamhetsstöd” till ”Verksamhetsstöd” samt att uppdatera ”förvaltning” till ”sektor” i sammanhanget kring vart dokumentation ska sparas.

Beslutsunderlag

Förslaget till nytt styrdokument med justeringarna rödmarkerade

Tidigare version av riktlinjen via [kommunens webbplats](#)

Kommunstyrelsen

Ärendets behandling

Kommunstyrelsens beslut 2021-04-13, § 97: Kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att revidera *Riktlinjer gällande fördelning av arbetsmiljöuppgifter* i enlighet med redovisat förslag.

Dagens sammanträde

Yrkanden

Jacob Spangenberg (C) yrkar på följande ändring: beslutet fattas i kommunfullmäktige istället för i kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på sitt ändringsyrkande och finner att kommunstyrelsen bifaller yrkandet.

Beslutet skickas till

Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats, styrande dokument

Verksamhet HR

Dnr KS-2021-34

§ 155. Mål för utvecklingen av Alunda**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om följande mål för utvecklingen av Alunda:

Vi vill utveckla Alunda så att fler människor kan flytta hit och så att företag kan utvecklas och etableras här. Vi vill erbjuda en god samhällsservice, bostäder och möjlighet till pendling. Tillväxten i Alunda ska skapas genom aktiv samverkan mellan offentliga, privata och ideella aktörer. Den ska präglas av tolerans, öppenhet och hållbarhet – socialt, ekonomiskt och ekologiskt. År 2035 har kommunen skapat förutsättningar för att Alunda har en befolkning som är 1.000 fler än idag.

Reservationer

Ylva Lundin (SD), Bo Persson (SD), Pär-Olof Olsson (M), Lars O. Holmgren (BoA) och Lennart Owenius (M) reserverar sig mot beslutet.

Ärendebeskrivning

Alunda har ett strategiskt läge och en utpekad potential. Förstudien om en kommande tillväxt i Alunda genomfördes sektorsöverskridande kring behov, relevanta beroenden och alternativa vägval ställt i relation till tiden.

Förstudieprojektet arbetade mot följande två mål:

1. Att samla ett antal lärdomar kopplade till den formativa processen att agera mer samlat kring en kommunal utvecklingsfråga.
Projektet sökte svar på frågan ”vilka krav ställer det på oss att arbeta som en (1) förvaltning?”
2. Rusta Kommunförvaltningen inför de utmaningar det innebär att utveckla en ort på ett hållbart sätt. Målet var att både ge en kartläggning av nuläge och behov, men även en plan för samhällsutvecklingen utifrån de tre hållbarhetsperspektiven.

Slutredovisningen pekar bl.a. ut följande fem slutsatser:

1. Kommunen har nu en ”steg för steg-plan” för ledarrollen i utvecklingen av Alunda tätort. Början till en ortstrategi. Ett genomförande kräver både politiska beslut och politisk vägledning.
2. När politisk intention är på plats, då behöver vi gemensamt stå för den och inleda den nödvändiga dialogen med berörda.
3. Ekonomi – tillväxten i Alunda får kommunalekonomiska konsekvenser som det är viktigt att ha förberedelse för.
4. Interna rutiner för ekonomisk kalkylering, samverkan med privata och ideella aktörer, exploatering, delaktighet, lokalförsörjning mm behöver etableras och – framförallt – samordnas.
5. En sammanhållen process –
när vi arbetar i projekt tvärssektoriellt, ser vi behov och brister tillsammans – men

Kommunstyrelsen

också möjligheter. Vi har då lättare att lösa ut svårigheter som vi inte annars skulle sett.

Beslutsunderlag

Presentation

Ärendets behandling

Tekniska utskottet har fått information om samhällsutvecklingsprojekt 2021-01-26, § 9 och 2021-03-23, § 32.

Tekniska utskottet 2021-05-11, § 73, fick en slutredovisning av förstudieprojektet och beslutade att ärendet återupptas för diskussion om politisk intention på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2021-05-25.

Vid beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-05-25, § 112, lämnades följande yrkanden:

Ylva Lundin (SD) yrkade avslag till föreliggande förslag till beslut.

Jacob Spangenberg (C) med bifall av Pär-Olof Olsson (M) yrkade på att beslutet ändras till: "Kommunstyrelsen beslutar om följande mål för utvecklingen av Alunda..." istället för "Kommunstyrelsen beslutar om följande politiska intention för Alunda:" och "År 2035 har kommunen skapat förutsättningar för att Alunda har en befolkning som är 1.000 fler än idag." istället för "År 2035 har Alunda en befolkning som är 1.000 fler än idag."

Avslagsyrkandet avlogs och ändringsyrkandet bifölls.

Ylva Lundin (SD) reserverade sig och lämnade skriftlig reservation:

Vi Sverigedemokrater ställer oss ytterst tveksamma till den massiva utbyggnad av Alunda som nu planeras.

De tongångar som ligger bakom expansionsplanerna är detsamma som präglade den för landet förödande massinvandring som präglat Sverige det senaste årtiondet. Det förefaller som om övriga partier inte lärt sig någonting av sina misstag och felbedömningar i det storskaliga och katastrofala migrationsexperimentet på nationell nivå och nu vill göra om samma experiment på lokal nivå, på Alundabornas bekostnad.

Att intentionsuttalandet innehåller de sedvanliga politiskt korrekta flosklerna om tolerans, öppenhet och hållbarhet är en säker indikator på att man planerar för en storskalig inflyttning av personer som kommer att utgöra en ekonomisk och kulturell belastning för Alunda. Diskussionen om att majoriteten vill ha "blandad bebyggelse" bör vara övertydlig när detta kommuniceras med Alundaborna.

Dagens sammanträde**Yrkanden**

Jacob Spangenberg (C) yrkar på följande ändring: beslutet fattas i kommunfullmäktige istället för i kommunstyrelsen.

Ylva Lundin (SD) yrkar avslag.

Kommunstyrelsen

Pär-Olof Olsson (M) yrkar att beslutet blir: Kommunens målsättning är att skapa förutsättningar för att Alunda kan ha en befolkning på 1000 fler än idag. Förutsättningen för en positiv utveckling är att nyproducerade bostäder möter efterfrågan. Därtill skall kommunen aktivt arbeta för en bostadsproduktion som förbättrar förutsättningarna för flyttkedjor och för ungdomars inträde på bostadsmarknaden. Kommunen skall aktivt bidra och medverka att samhällsservice möter Alundas ökade befolkning.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på sitt ändringsyrkande och finner att kommunstyrelsen bifaller yrkandet. Detta blir huvudförslaget.

Ordförande ställer proposition på huvudförslaget mot avslagsyrkandet och finner att kommunstyrelsen bifaller huvudförslaget.

Ordförande ställer proposition på huvudförslaget mot Pär-Olof Olssons (M) yrkande på nytt förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen bifaller huvudförslaget.

Beslutet skickas till

Sektorchef bildning Lisbeth Bodén

Översiktsplanerare Oscar Kanzler

Verksamhetschef ekonomi Sara Ersund

Enhetschef fritid Daniel Andersson

Verksamhetschef attraktiv kommun Elin Dahm

Sektorchef omsorg Lina Edlund

Planarkitekt Emma Sundin

Verksamhetschef växande kommun Marie Berggren

Mark- och exploateringssamordnare Johan Morén

Dnr KS-2021-285

§ 156. Beslut gällande ändring av detaljplan för del av fastigheterna Harvik 4:43, 4:48, 4:50 m.fl.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att genomföra ändring av detaljplan för fastigheterna Harvik 4:43, 4:48, 4:50 m.fl. från industriändamål till bostadsändamål samt att ta kostnaden för densamma enligt uppskattad budgetkalkyl. Kostnaden tas från KS oförutsedda medel avseende planpott (ansvar 114300, verksamhet 10020, ändamål 1113). Platsen ska ses över och även innefatta ett framtida perspektiv där en viss flexibilitet inom vissa fastigheter kan vara önskvärd.

Ärendebeskrivning

Byggnadsplanen (antagen 1974), som ligger i Österbybruk, utgörs idag av fastigheterna Harvik 4:9 (del av), 4:40 (del av), 4:45, 4:41, 4:43, 4:48, 4:50, 4:38, 4:52, 4:53, 4:64 samt Kåbboda 3:10. Det fanns på den tiden en ambition om att området skulle utgöras som industri. Större delen av området idag utgörs av bostadsfastigheter vilket innebär att planen inte kommer realiseras. För att bostadsfastigheterna som finns där idag är det därför bra om detaljplanen görs om till vad som idag finns på platsen.

Beslutsunderlag

Kartunderlag, läge i kommunen

Kartunderlag på området

Byggnadsplan från 1974

Uppskattad tidsbudget för planuppdraget

Beslutet skickas till

Planchef Senny Ennerfors

Planarkitekt Emma Sundin

Planarkitekt Petter Telning

Bygg-och miljönämnden (för upplägg av nytt ärende)

Dnr KS-2020-324

§ 157. Beslut om reviderat VA-planarbete

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna reviderat VA-planarbete i enlighet med nedanstående ärendebeskrivning.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade den 23 juni 2020 (§153) att anta bifogad projektplan för VA-plan. Arbetet med VA-planen har pågått sedan dess och görs med utgångspunkt i ”Vägledning för kommunal VA-planering” (Havs- och vattenmyndighetens rapport 2014:1). Det har så här långt bl.a. gjorts en VA-översikt som beskriver nuläge, förutsättningar och framtida behov för VA-försörjningen i Östhammars kommun.

I arbetet med VA-översikten identifierades 46 områden som idag har enskild VA-försörjning men där kommunen eventuellt har ett ansvar, enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV, vattentjänstlagen), att ordna allmän VA-försörjning. Utöver dessa områden med befintlig bebyggelse finns det ett exploateringsstryck framförallt i Alunda och i de östra delarna av kommunen som kan resultera i ett behov av allmänt VA.

I arbetet med VA-översikten har det även gjorts en kartläggning av kapaciteten för att ansluta fler till befintliga allmänna vatten- och avloppsreningsverk, ett arbete som även görs regelbundet av Gästrike Vatten (GVAB). I de flesta av kommunens allmänna vatten- och avloppsreningsverk finns ingen eller liten kapacitet för ytterligare anslutningar.

Med tanke på det potentiellt stora behovet av utbyggnad av allmänt VA är en VA-utbyggnadsplan en viktig del av Östhammars kommuns VA-planering, vilket även framgår i projektplanen. Det är inte specificerat i projektplanen vad Östhammars kommuns VA-utbyggnadsplan ska innehålla men i Havs- och vattenmyndighetens vägledning står det:

VA-utbyggnadsplanen ska ge besked om vilka områden som ska prioriteras för utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen, i vilken ordning utbyggnad ska ske och var särtaxa behöver övervägas.

Det är styrgruppens bedömning att det inom nuvarande projekt inte kommer att kunna levereras en utbyggnadsplan som uppfyller detta fullt ut. Arbetet med en VA-utbyggnadsplan kommer att kunna påbörjas inom nuvarande projekt men innan det kan slutföras behövs fördjupade utredningar som inte ryms vare sig tids- eller kostnadsmässigt inom nuvarande projekt. Styrgruppen föreslår därför att framtagandet av utbyggnadsplanen delas upp i två etapper där den första etappen (etapp 1) ingår i det nu pågående projektet.

Vad behövs för att ta fram en utbyggnadsplan?

En VA-utbyggnadsplan är i grova drag baserad på *behov* och *möjligheter*. Bedömningen av behovet utgår från människors hälsa, miljön och storleken på bebyggelsegruppen i enlighet med bestämmelserna i vattentjänstlagen. Behovet är det som avgör om kommunen har skyldighet att bygga ut allmänt VA i ett område eller inte men kommunen har möjlighet att göra en prioritering mellan områden och bestämma i vilken ordning utbyggnaden ska ske.

Kommunstyrelsen

Denna prioritering baseras, utöver på behovet, på möjligheterna att anordna allmänt VA i ett område.

Det stora behovet av att ansluta fastigheter till allmänt VA och den begränsade kapaciteten i de befintliga VA-anläggningarna innebär att det i Östhammars kommun behövs omfattande utredningar för att bl.a. identifiera möjliga lösningar, beräkna kostnader, identifiera möjliga finansieringslösningar och ta fram genomförbara tidsplaner för utbyggnad av allmänt VA. GVAB har delvis påbörjat detta arbete, t.ex. har det nyligen påbörjats ett arbete med att ta fram en VA-strategi för de östra delarna av kommunen.

Utbyggnadsplan etapp 1: Med fokus på att identifiera behov

Arbetsgruppen har med hjälp av en modell från Sweco påbörjat en systematisk prioritering av de 46 områden som identifierades i VA-översikten. Modellen grundar sig på behov och möjligheter och är tänkt att vara ett stöd i arbetet med att identifiera vilka områden som behöver prioriteras och i vilken ordning som VA-utbyggnaden bör ske.

Bedömningen av behovet för allmänt VA görs i Swecos modell på en övergripande nivå med flera olika parametrar. Parametrarna utgår från den skyldighet som kommunen har att ordna VA enligt vattentjänstlagen och är baserade på människors hälsa, miljön och storlek på bebyggelsegruppen. De skattningar av behovet som behövs i modellen bedöms kunna göras på ett tillfredställande sätt med stöd av den kompetens och erfarenhet som finns i kommunens tjänstepersonsorganisation.

Det har, som nämns ovan, blivit tydligt under arbetets gång att det krävs ett mer omfattande underlag än vad vi idag har att tillgå för att bedöma möjligheterna på ett relevant sätt. I arbetet med modellen har det gjorts en grov bedömning av möjligheterna men den bedömningen är i huvudsak baserad på avstånd till befintliga VA-anläggningar och närheten till annan samlad bebyggelse. Det innebär att den bedömning av möjligheterna som gjorts i modellen inte är fullt ut relevant eftersom det t.ex. saknas kapacitet vid många av de befintliga VA-anläggningarna. I många områden är även markförhållandena försvårande, med t.ex. nära till berg, vilket innebär att det är svårt att bedöma kostnader för ledningsdragning utan grundliga utredningar.

Prioritering enligt modellen kan, trots oklarheter i bedömningsgrunderna, ge en övergripande bild av framförallt behovet. En grov indelning av områdena bedöms kunna göras baserat på resultatet från modellen. Resultatet skulle förslagsvis kunna presenteras som en kartbild med indelning av de områden som identifierades i VA-översikten enligt följande:

- **VA-utbyggnadsområden:** områden som idag har enskilt VA men som enligt behovsbedömningen bör anslutas till allmänt VA.
- **VA-utredningsområden:** områden som behöver utredas ytterligare för att klargöra hur VA-försörjningen ska lösas på bästa sätt.
- **VA-bevakningsområden:** områden med enskilt VA som, utifrån den information kommunen har, fungerar tillfredställande idag men som behöver bevakas då förändrade förutsättningar kan ändra denna bedömning.
- **områden med enskilt VA:** områden med enskilt VA som, utifrån den information kommunen har, fungerar tillfredställande och har goda förutsättningar att även fortsatt ha enskild VA-försörjning.

Kommunstyrelsen

För de områden som identifierats som VA-utbyggnadsområden bör det även göras en prioritering av i vilken ordning utbyggnaden ska ske. Även detta bedöms kunna göras på en övergripande nivå, baserat på hur stort behovet är, men för en mer relevant bedömning med hänsyn tagen till möjligheterna krävs, som nämnts ovan, ytterligare underlag.

Denna översiktliga beskrivning, med fokus på behovet av VA-utbyggnad i befintliga bebyggelseområden, föreslås utgöra en första etapp av Östhammars kommuns VA-utbyggnadsplan. I etapp 1 bör det även kunna identifieras vilka ytterligare utredningar som det finns behov av att göra i etapp 2.

Utbyggnadsplan etapp 2: Fördjupade utredningar om möjligheterna

Styrgruppens förslag innebär att arbetet med att ta fram en utbyggnadsplan fortsätter även efter att detta projekt avslutats. Med utgångspunkt i resultatet från etapp 1 görs lämpliga, fördjupade utredningar om framförallt möjligheterna. För de områden som identifierats som utbyggnadsområden behöver det troligen göras fördjupade utredningar om möjliga lösningar, beräkningar av kostnader m.m. Även samverkansvinster mellan utbyggnadsområden och eventuella exploateringsområden samt olika finansieringslösningar behöver utredas. Baserat på dessa underlag bör det sedan vara möjligt att ta fram en tids- och kostnadssatt VA-utbyggnadsplan.

Det fortsatta arbetet inom projektet

Inom projektet pågår även arbetet med att ta fram en VA-policy i enlighet med projektplanen. I en VA-policy framställs vägval och riktlinjer för hantering av olika frågor samt prioriteringsgrunder. Parallellt med VA-policyn arbetas det även med en handlingsplan för att stämma av så att riktlinjerna kan fungera i praktiken. I handlingsplanen identifieras även åtgärder som behöver vidtas med anledning av de vägval som görs. Ett fortsatt arbete med utbyggnadsplanen, i form av etapp 2 ovan, skulle kunna vara en sådan åtgärd. En annan möjlig åtgärd är att ta fram riktlinjer för vad som gäller för VA-försörjning i utbyggnadsområden i väntan på utbyggnad.

Beslutsunderlag

Projektplan

Ärendets behandling

Vid arbetsutskottet 2020-06-02, § 176, behandlades ärendet med förslag till beslut: Kommunstyrelsen antar projektplanen. Arbetsutskottet beslutade att ärendet skulle återupptas på sammanträdet 2020-06-16.

Kommunstyrelsen 2020-06-23, § 153 antog projektplanen.

Vid beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-05-25, § 103, avstod Pär-Olof Olsson (M) och Ylva Lundin (SD) från att delta i beslutet.

Beslutet skickas till

Verksamhetschef Växande kommun Marie Berggren

Styrgruppen: Senny Ennerfors, Johan Nilsson och Karolina Stenroth (GVAB)

Handläggare Anna Bergsten

Kommunförvaltningens ledningsgrupp för kännedom, Kersti Ingemarsson

Dnr KS-2021-372

§ 158. Översyn av slutförvarsorganisationens uppdrag

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att se över slutförvarsorganisationens uppdrag.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har sedan 1995, när SKB påbörjade undersökningar för ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark, haft en slutförvarsorganisation. Organisationens sammansättning och uppdrag har varierat genom åren beroende på var i processen prövningarna befunnit sig.

Kommunfullmäktige beslutade om organisationens nuvarande uppdrag i november 2018 (§ 124, 2018-11-27). Sedan dess har kommunfullmäktige tagit ställning i vetofrågan om både slutförvaret för använt kärnbränsle och om utbyggnad av det befintliga slutförvaret SFR. Dessa båda beslut har varit i fokus för organisationens uppdrag och det finns därför anledning att nu se över organisationens uppdrag.

Beslutsunderlag

Slutförvarsorganisationens nuvarande uppdrag

Beslutet skickas till

Verksamhetschef Vaxande kommun

Handläggare Anna Bergsten

Kommunförvaltningens ledningsgrupp för kännedom, Kersti Ingemarsson

Fullmäktigeberedningen för översyn av politisk organisation, via Rebecka Modin

Dnr KS-2021-291

§ 159. Startbesked Bullerplank Öregrund

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att genomföra byggnation av bullerplank i Öregrund med finansiering ur investeringskontot 6021 Exploatering bostadsområden.

Ärendebeskrivning

I detaljplan för Kavaröbro (5.109) som antogs 2011-07-14 har det angivits gällande störningsskydd längs med väg 1100: "Bullerplank ska anordnas till en höjd av 2 meter över körytan på väg 1100 i samband med nybyggnation i anslutande områden". Åtgärden gäller för fastigheterna Öregrund 8:23, 8:24 samt 8:25. Genomförandetiden på planen är satt till 15 år.

De boende på aktuella fastigheter har nu efterfrågat när planket kommer på plats, då inflyttning påbörjats i fastigheterna under 2020.

Sektor samhälle har gjort en preliminär kostnadsberäkning på en etablering av bullerplank i enlighet med bilagd skiss som landar på ca 250 000 SEK i materialkostnad samt ca 250 000 SEK i underlagsarbete.

Planket kan vara bygglovpliktigt och det är Östhammars kommun som söker bygglov om detta skulle vara aktuellt.

Kostnaden belastar kommunstyrelsens oförutsedda då kostnaden inte tidigare budgeterats i investeringsbudget för 2021. Samråd har skett med sektor verksamhetsstöd.

Planket förväntas byggas underhållsfritt men ett viss tillsynsintervall bör beräknas av fastighetsdriften på det tillkommande objektet.

Beslutsunderlag

Nybyggnadskarta

Ärendets behandling

Vid beredningen i tekniska utskottet 2021-04-20, § 61, konstaterades att förslag till beslut ska kompletteras med kontouppgifter till utskicket till kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till

Verksamhet växande kommun: Anders Hedberg, Marie Berggren

Verksamhet fastighetsdrift: Lasse Karlsson

Verksamhet ekonomi

Dnr KS-2021-286**§ 160. Startbesked Öregrunds hamnområde****Beslut**

Kommunstyrelsen genomför åtgärder vid Öregrunds hamnområde i enlighet med objekt 6281 investeringsplan 2021-2022.

Kommunstyrelsen ger startbesked att påbörja en upphandling av totalentreprenad för arbeten med renovering av Skatenpiren, byggnation av gångbrygga parallellt med Skatgränd samt bryggdäck i den inre delen av Öregrunds hamn.

Ärendebeskrivning

Detaljplan för Öregrunds hamn (5.114) antogs 2018-11-27 och vann laga kraft 2018-12-21. I detaljplanen har det förberetts för att genomföra en större byggnation av bryggdäck längs den inre delen av hamnen (område W2 i detaljplanen) samt en ny gångbrygga parallellt med Skatgränd mot färjan (en illustrationslinje i detaljplanen).

Båda dessa åtgärder har ett tydligt trafiksäkerhetshöjande perspektiv för de oskyddade trafikanterna. När det gäller bryggdäcket genom att befintliga restauranger ska kunna vända sig mot hamnen istället för ut mot gata och därigenom öka utrymmet för oskyddade trafikanter, och när det gäller gångbryggan för att minska trängseln på befintlig trottoar från färjan in mot centrala Öregrund.

Utöver dessa åtgärder behöver också grundförstärkande åtgärder vidtas för Skatenpiren, för att kunna stärka torgytan i detaljplanen.

Investeringsbudget för åtgärder i enlighet med detaljplan har avsatts för 2021 och 2022 med motsvarande 4 + 4 miljoner kronor.

Intern fastighetsservice har räknat på vad åtgärderna kan komma att kosta. Förslaget från fastighetsservice är att upphandla en totalentreprenad för genomförandet av samtliga åtgärder. Åtgärderna kommer att rymma vattenarbeten som behöver genomföras under perioden september – mars i enlighet med tillstånd från mark- och miljödomstolen i Nacka 2012-08-31, Mål M 4724-10.

Prisbilden som är mycket preliminär:

Renovering Skatenpiren ca 700 000 Skr

Gångbryggan ca 2 000 000 Skr

Bryggdäck ca 3 000 000 Skr

Etableringskostnader ca 125 000 Skr

Risk ca 15 %

Totalt ca 6 700 000 Skr

Option bör övervägas i totalentreprenaden på att bredda befintlig gångbrygga till samma bredd som den nyttillkommande.

Kommunstyrelsen

Detta innebär att det fortfarande finns ca 1 300 000 Skr kvar för att genomföra den sista åtgärden i hamnen som är ett bryggdäck i anslutning till Fyrskeppsudden som kommer fattas särskilt startbesked på.

Kostnaderna belastar Investeringsbudgetprojekt 6281, Öregrunds hamnområde.

Båda åtgärderna som gäller byggnation av brygga/bryggdäck säkerställer en bättre situation för oskyddade trafikanter där barn är en av de målgrupper som ryms i kategorin. Det är angeläget att skapa trafikfria miljöer i en i övrigt komplicerad trafikmiljö sommartid i Öregrund.

Beslutsunderlag

Länk till detaljplan för Öregrunds hamn:

<http://www.osthammar.se/sv/dokument/detaljplaner/oregrunds-hamn-del-av-fastigheterna-oregrund-12-m.fl/>

Underlag: Utbyggnad och förlängning av gång/båtbryggan Öregrunds hamn

Dagens sammanträde**Protokollsanteckning**

Irmeli Bellander (L) lämnar protokollsanteckning: Med hänsyn till de kulturhistoriska värden som går förlorade är L tveksam till detta starttillstånd.

Beslutet skickas till

Verksamhetschef växande kommun Marie Berggren

Verksamhetschef fastighetsdrift Lasse Karlsson

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-374

§ 161. Startbesked renovering/ombyggnad Frösåkershallen

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att genomföra renovering och anpassning av Frösåkershallen. Finansiering sker inom ramen för investeringsprojekt 6437 "Frösåkershallen" som finns i investeringsbudgeten för 2021.

Ärendebeskrivning

Renovering av omklädningsrum och konvertering av befintliga outnyttjade ytor.

För att förlänga nyttjandelivslängden på Frösåkershallen krävs omfattande renoveringar i främst omklädningsdelen. Då tidens tand gått hårt åt alla ytskikt. För att förhindra accelererande förfall planeras dessa renoveringar genomföras under sommar/höst 2021. Från de avsatta medlen för detta planeras även en ombyggnation av den numera nedlagda bassängdelen. Tanken är att det utrymmet beläggs med golv och ytskiktsrenoveras. Detta förfarande innebär att problematiken med en temporär matsal för Frösåkers eleverna blir löst, då det ombyggda simbassängsrummet kan fungera som evakueringsmatsal under byggtiden av nya matsalen på Fröså. Som en bonus kommer denna yta att kunna fungera som t e x gruppträningsrum när eleverna får tillträde till sin nya matsal på ordinarie plats.

Förslaget om detta förfarande är förankrat hos berörda verksamheter och sektor samhälle (Attraktivitet).

Både renovering och ombyggnationen ryms i den investeringsbudget som satts (6437)

Beslutet skickas till

Sektor verksamhetsstöd, verksamhet fastighetsdrift: Lasse Karlsson, Fredrik Nyman, Rickard Hultman

Dnr KS-2021-364**§ 162. Startbesked förstärkning av ventilation Olandsskolan****Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att genomföra förstärkning av ventilationen på Olandsskolan. Finansiering sker inom ramen för investeringsprojekt 6426 "Utbyggnad Olandsskolan" som finns i investeringsbudgeten för 2021.

Ärendebeskrivning

Förstärkning av totalflöde ventilation i utvalda delar av Olandsskolan.

En förutsättning för utbyggnad av skolan är att ventilationen förstärks i befintliga delar för att uppfylla dagens krav på luftväxling – samt för att harmonisera verksamhetens placering av elever i olika utrymmen.

För att komma till rätta med de brister skolan har med ventilationen har arbete pågått tillsammans med verksamheten under vinter/vår -21 att dels flytta om hela klasser inom befintliga lokaler. Därefter planeras förstärkning av luftflöden på så sätt att den även betjänar tidigare oventilerade utrymmen (äldre BBR och AFS hade lägre krav).

Inköp av totalt 10st rumsaggregat som placeras strategiskt i lokalerna i samråd med verksamhetens omflyttningar av elever. Arbetet är planerat att utföras juni-okt 2021 och ska genomföras i egen regi. Det innebär att kostnaderna kan hållas nere för projektet avseende ventilationsåtgärderna. "Utbyggnad Olandsskolan" ligger i investeringsbudgeten för 2021 med 5 miljoner, och projektet väntas presentera en långsiktig lösning för att möta kommande behov av grundskoleplatser i Alunda – där ventilationsåtgärderna är det första steget.

Beslutet skickas till

Sektor verksamhetsstöd, verksamhet fastighetsdrift: Lasse Karlsson och Fredrik Nyman

Dnr KS-2020-171

§ 163. Startbesked Alunda busstation, bytespunkt Alunda

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att genomföra åtgärder vid Alunda busstation i enlighet med finansiering ur investeringskontot 6200 Ofördelat fastigheter.

Ärendebeskrivning

Dåvarande tekniska förvaltningen ansökte 2020 om statlig medfinansiering hos Trafikverket för åtgärder vid Alunda busstation. Åtgärderna som föreslogs var framför allt fokuserade på tillgänglighetsanpassningar av busstationen samt uppförande av cykelparkering. Åtgärderna låg väl i linje med den upprustning som tidigare vidtagits på pendlarparkeringen och även regionens ambitioner att öka andelen kollektivtrafikresenärer från Alunda.

2020-05-07 beviljade Trafikverket ansökan om statlig medfinansiering med 50 % på det belopp som man ansökt om. Beräknad totalkostnad för projektet var 3 480 000 SEK, varvid kommunen således beviljades bidrag motsvarande 1 740 000 SEK.

Genomförandetiden är satt till 2021-11-30.

Under våren 2021 har det bedrivits en ortsutredning i region Uppsalas regi för att se över just hur gång- och cykelvägsstråk interagerar med den befintliga busstationen och det kan konstateras att busstationens läge är mycket bra med hög frekvens av resenärer. Det finns all anledning att ytterligare förstärka tillgängligheten till denna för att öka attraktiviteten till orten som helhet.

Kostnaden beräknas delas mellan sektor samhälle och kommunstyrelsens oförutsedda med 740 000 SEK från sektor samhälle och motsvarande 1 000 000 från kommunstyrelsens oförutsedda. Kostnaderna i ansökan till Trafikverket bedöms som mycket preliminära och sannolikheten för att prisbilden justeras nedåt är mycket stor. Om så sker är det till fördel för den del av summan som kommunstyrelsen bidrar med.

Samråd med sektor verksamhetsstöd har skett.

Beslutsunderlag

Beslut från trafikverket om statlig medfinansiering

Ärendets behandling

Tekniska utskottet fick 2021-03-23, § 34 information om bytespunkt och statlig medfinansiering.

Vid beredningen i tekniska utskottet 2021-04-20, § 60, konstaterades att förslag till beslut ska kompletteras med kontouppgifter till utskicket till kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till

Verksamhet växande kommun: Anders Hedberg, Marie Berggren

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-284

§ 164. Kommunövergripande kompetensförsörjningsplan 2021-2023**Beslut**

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Den kommunövergripande kompetensförsörjningsplanen är reviderad för tredje året i rad och kommunförvaltningens ledningsgrupp har beslutat om handlingsplanen (se handlingsplanen i bifogat dokument). Man har även beslutat att härnäst revidera planen vart tredje år istället för varje år, mot bakgrund av att vi har identifierat rätt aktiviteter som håller över tid.

Det betyder att processen med workshops tillsammans med samtliga chefer sker var tredje år. Åren däremellan följer sektorerna upp genomförda/pågående aktiviteter och justerar kompetensförsörjningsplanen i Stratsys vid behov.

Beslutsunderlag

Kommunövergripande kompetensförsörjningsplan 2021-2023

Beslutet skickas till

Sektor Verksamhetsstöd, HR: Lisa Karbelius

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-327

§ 165. Sammanställning och redovisning av bisyssla för 2020**Beslut**

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunens riktlinjer ska Verksamhetsstöd kontrollera och sammanställa förekomsten av bisysslor årligen, sam redovisa detta till Kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Sammanställning av bisysslor

Ärendets behandling

Vid beredning i personalutskottet 2021-05-11, § 25, antecknades att vid behov av ytterligare beslut för att stärka kontrollen av bisysslor återkommer verksamheten med nytt ärende.

Beslutet skickas till

Sektor verksamhetsstöd, HR: Birgitta Kraft och Pauliina Lundberg

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-288

§ 166. Information om lokalförsörjningsplan

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Arbetet med kommunens lokalförsörjning har nu startat på ett mer organiserat sätt. Lokalförsörjningsarbetet tar fasta på det arbete som tidigare lagts ned av förvaltningarna och nämnderna, men också på de behov som har uppstått på senare tid i verksamheterna samt de erfarenheter som driftorganisationen har av underhåll på fastigheterna i beståndet.

Nya regler har antagits för investeringar och en ny tjänstepersonsorganisation trädde ikraft 1 januari 2021. Det är dags att avlägga lägesrapport för hur arbetet fortskrider.

Beslutsunderlag

Presentation på sammanträdet

Beslutet skickas till

Verksamhet växande kommun: Johan Morén

Verksamhet fastighetsdrift: Fredrik Nyman

Verksamhet ekonomi: Torbjörn Nyqvist

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-290

§ 167. Lägesrapport av utvecklingen av Öregrund

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

I Öregrund är det mycket som händer 2021. Med anledning av de många aktiviteterna ges en kort sammanfattning av:

- Trafiksituationen
- Parkeringssituationen
- Kollektivtrafiksituationen
- Näringslivets förutsättningar sommaren 2021 med tyngdpunkt på restauranterna
- Elsituationen
- Gästhamnen

Beslutsunderlag

Presentation, läggs ut i arbetsrummet när den lämnats till kansliet

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-10

§ 168. Information från gemensamma nämnder, bolag och förvaltningen

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information i aktuella frågor, sammanträden som styrelsens ledamöter deltagit i och övrig information.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg informerar om den omorganisation som genomförts av tjänstemannaorganisationen och som trädde i kraft 1 januari 2021 med fokus på hur den nya organisationens sektorer skiljer sig från den tidigare förvaltningsorganisationen.

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-64

§ 169. Delegationsbeslut

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av delegationsbeslut

Ärendebeskrivning

Protokoll från kommunstyrelsens utskott finns i arbetsrummet.

Beslutsdatum	Delegat	Ärende
2021-04-19 till och med 2021-05-06	Verksamhetschef upphandling Inger Modig Lind	Upphandlingsärenden: Tilldelningsbeslut
2021-04-21	Verksamhetschef upphandling Inger Modig Lind	Beslut att inte lämna ut allmän handling
2020-09-07 till och med 2021-02-19	Ingrid Wester, Teresia Helgesson	Personalfrågor
2021-03-30 till och med 2021-05-12	Sektorchef bildning Lisbeth Bodén	Personalfrågor
2021-03-17	Verksamhetschef ekonomi Sara Ersund	Beslut att omsätta/konvertera lån

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i arbetsrummet

Protokoll från kommunstyrelsens utskott finns i arbetsrummet.

Kommunstyrelsen

§ 170. Anmälningssärenden från nämnder

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen

Ärendebeskrivning

Protokoll eller övrig information från kommunens nämnder, inklusive gemensamma nämnder.

Bygg- och miljönämndens beslut om plankarta Öregrund

Diarienummer: SBN-2012-460

Nämnden har beslutat om plankarta för detaljplan för fastigheter i Öregrund.

Bygg- och miljönämndens beslut att vilandeförklara detaljplan Börstil

Diarienummer: BMN-2019-2965

Nämnden har beslutat att vilandeförklara detaljplanearbete avseende nytt industriområde i väntat på lösning för vatten och avlopp.

Barn- och utbildningsnämndens beslut om förskola Alunda

Diarienummer: KS-2021-354

Barn- och utbildningsnämnden har behandlat ett ärende om förskola Alunda. Ärendet kommer till kommunstyrelsen för beslut efter beredning i förvaltningen.

IT-nämndens beslut om internkontroll 2021

Diarienummer: KS-2021-272

Nämnden har antagit internkontrollplan för 2021.

IT-nämndens beslut om uppföljning av internkontroll

Diarienummer: KS-2021-271

Nämnden har godkänt uppföljning av internkontrollplan 2020.

Kommunfullmäktiges beslut om aktieägaravtal Hargs Hamn AB

Diarienummer: KS-2021-243

Fullmäktiges antagande av aktieägaravtalet.

Kommunstyrelsen

KSAU:s uppföljning av RSMH vallon

Diarienummer: KS-2019-736

Kommunstyrelsens arbetsutskott har fått en uppföljning av RSMH Vallonen utifrån att kommunstyrelsen tidigare beviljat bidrag. Bidrag hanteras nu av kultur- och fritidsnämnden.

Minnesanteckningar ägarsamråd Räddningsnämnden

Diarienummer: KS-2021-274

Ägarsamråd har genomförts 2021-04-21.

Minnesanteckningar ägarsamråd Överförmyndarnämnden

Diarienummer: KS-2021-274

Ägarsamråd har genomförts 2021-04-21.

Lokala säkerhetsnämndens sammanträde 2021-04-15

Diarienummer: KS-2021-59

Protokoll från Lokala säkerhetsnämnden.

Räddningsnämndens delårsuppföljning

Diarienummer: KS-2021-274

Delårsuppföljning från Räddningsnämnden för perioden till och med mars 2021.

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i arbetsrummet

Kommunstyrelsen

§ 171. Anmälningssärenden från bolag, stiftelser, etc.

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen

Ärendebeskrivning

Protokoll eller övrig information från kommunens bolag, stiftelser och andra organ där kommunen är representerad.

Lokalt samråd HSVO, Närvård i samverkan: verksamhetsberättelse 2020 och verksamhetsplan 2021

Diarienummer: KS-2021-293

Verksamhetsberättelse för närvård i samverkan 2020 samt planerad verksamhet för 2021.

Protokoll KSO 2021-03-26

Diarienummer: KS-2021-59

Protokoll från sammanträde med Kärnkraftskommunernas samarbetsorgan 2021-03-26, ärenden som behandlades var bland annat information från kommunerna och senaste nytt i slutförvarsfrågan, omvärldsbevakning och anmälan av yttranden till SSM.

Protokoll och bilagor från BOJ:s årsmöte

Diarienummer: KS-2021-319

Brottsofferjouren Uppsala län, som Östhammars kommun har samverkansavtal med, har genomfört årsmöte 2021-03-18.

Styrelsemöte Östhammar Vatten AB

Diarienummer: KS-2021-318

Protokoll från styrelsemöte 2021-03-25, ärenden som behandlades var bland annat att årsstämman genomförs digitalt.

Styrelsemöten Östhammar Vatten AB

Diarienummer: KS-2021-318

Protokoll från konstituerande styrelsemöte 2021-04-21 och styrelsemöte 2021-04-27, ärenden som behandlades var bland annat mötesplanering och budgetram inklusive investeringar för Östhammar Vatten AB år 2022 samt plan för 2023–2025.

Bolaget önskar anmäla till kommunfullmäktige att VA-taxa för bruksavgift är oförändrad för år 2022.

Kommunstyrelsen

Styrelsemöte Hargs Hamn AB

Diarienummer: KS-2021-273

Protokoll från styrelsemöte 2021-03-24, ärenden som behandlades var bland annat godkännande av årsredovisningen inför bolagsstämman, ekonomirapportering och affärsplan.

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i arbetsrummet

Kommunstyrelsen

§ 172. Anmälningssärenden, rapporter med mera

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Beslut från olika organ, rapporter och skrivelser som anmäls till kommunstyrelsen som information.

Aktuellt från slutförvarsenheten

Diarienummer: KS-2021-10

Rapport till kommunstyrelsen för perioden 2021-04-13 till 2021-06-29 om slutförvarsansökningarna och övrig aktuell information.

Länsstyrelsens beslut om dispens tillträdesförbud inom fågelskyddsområde

Diarienummer: KS-2021-11

Länsstyrelsen har beslutat om dispens för fotografering och filminspelning i bl.a. Gräsö skärgård för dokumentation av tärnor och andra sjöfåglar.

Länsstyrelsens beslut om sammanställning vägar

Diarienummer: KS-2021-270

Länsstyrelsens beslut och sammanställningen i helhet.

Länsstyrelsens beslut om tillfälliga sjötrafikföreskrifter

Diarienummer: KS-2021-11

Länsstyrelsen har beslutat om tillfälliga sjötrafikföreskrifter efter ansökan från Östhammars segelsällskap.

Regeringens handlingsplan för att minska och motverka segregation

Diarienummer: KS-2021-11

Regeringen har beslutat om en handlingsplan.

Regionfullmäktiges beslut om RUS och Agenda 2030-strategi

Diarienummer: KS-2020-36

Regionfullmäktige har fastställt Regional utvecklingsstrategi. Revideringsprocess har skett under 2019 och 2020 där Östhammars kommun haft möjlighet att delta.

Kommunstyrelsen

Regionstyrelsens avsiktsförklaring väg 288

Diarienummer: KS-2021-38

Regionstyrelsen har godkänt avsiktsförklaring avseende väg 288.

Tierps beslut om överenskommelse regionalt forum

Diarienummer: KS-2021-201

Tierp har beslutat att anta överenskommelse om samverkan i Regionalt forum.

Utbildning: trafiksäkerhet för politiker

Diarienummer: KS-2021-10

Tekniska utskottet har fått information från NTF. NTF distribuerar möjlighet att gå en webbaserad utbildning som heter "Nollvisionen för politiker" (länk i handlingen).

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i arbetsrummet

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-276

§ 173. Yttrande gällande laglighetsprövning av beslut angående information från socialnämnden om trygg och hållbar äldreomsorg, målnummer 1626-21

Beslut

Kommunstyrelsen antar förvaltningens förslag till yttrande och överlämnar det till Förvaltningsrätten i Uppsala. (Bilaga 3)

Reservationer

Lars O. Holmgren (BoA) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-02, beslut § 5, angående information från socialnämnden om trygg och hållbar äldreomsorg.

Ärendet hade beretts i kommunledningsförvaltningen samt av kommunstyrelsen.

Ärendet har överklagats enligt kommunallagen 13 kap. (laglighetsprövning) och kommer att prövas av Förvaltningsrätten i Uppsala. Den klagande anser att ärendets utformning som informationsärende är felaktigt och att ärendet istället borde hanterats som ett beslutsärende.

Östhammars kommun har möjlighet att yttra sig över överklagan. Yttrandet ska ha inkommit till Domstolen senast 2020-06-02.

Beslutsunderlag

- Föreläggande från Förvaltningsrätten i Uppsala inklusive överklagan
- Yttrande

Dagens sammanträde

Yrkanden

Lars O. Holmgren (BoA) yrkar på alternativt förslag till beslut: Kommunstyrelsens yttrande: Det kan inte vara Kommunallagens mening, att ärenden av denna dignitet, d v s omläggningen av hur hela kommunens samlade äldreomsorg ska organiseras inte behandlas och beslutas av de i kommunen folkvalda (kommunfullmäktige) och därmed kommunens alla invalda partier. De folkvalda har, oavsett om de sitter i en politisk majoritet eller inte, ansvar och skyldighet att genom sin rösträtt företräda alla medborgares intressen, något som helt går förlorat när komplexa ärenden avgörs i nämnder och inte kommunfullmäktige.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på föreliggande förslag till beslut mot yrkandet på nytt beslut och finner att kommunstyrelsen bifaller föreliggande förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Förvaltningsrätten i Uppsala, [REDACTED]

Samverkan mellan Östhammar, Norrtälje och Österåker om destinationsråd för Roslagen

SYFTE OCH MÅL

Syftet med destinationsrådet är att skapa långsiktiga förutsättningar för destinationen Roslagen.

Destinationsrådet är en arena där representanter från de tre kommunerna, företagare och civilsamhället gemensamt diskuterar destinationsutveckling.

Målsättningen med samverkan är

- Öka antalet besökare till Roslagen (nationellt/internationellt)
- Öka kännedomen om Roslagen (nationellt/internationellt)
- Öka antalet sysselsatta inom besöksnäringen i Roslagen

Utgångspunkt i arbetet kommer att vara den gemensamma besöksnäringstrategin.

PARTNER

Samverkan sker mellan Östhammars kommun, Norrtälje kommun och Österåkers kommun. Önskar ytterligare kommun bli en del av samverkan krävs ett enhälligt beslut av samtliga kommuner.

LEDAMÖTER

Kommunstyrelsen i respektive kommun utser ledamöterna i det kommunöverskridanden destinationsrådet. Beslut om ledamöter till destinationsrådet sker i samband med ny mandatperiod eller när så är påkallat under mandatperioden.

Från varje kommun ska en (1) förtroendevald politiker representera kommunen. Det kan vara kommunstyrelsens ordförande eller annan person. Vid frånvaro är det möjligt att utse ersättare.

Från den upphandlande leverantören av tjänsten destinationsmarknadsföring ska bolagets VD och ordförande ingå i rådet. Vid frånvaro är det möjligt att utse ersättare.

Varje kommun har därutöver möjlighet att utse tre (3) ledamöter till destinationsrådet. Dessa personer ska utses för en period om två år med en möjlighet till omval på två år. För att säkerställa en kontinuitet i arbetet finns initialt en möjlighet att utse ledamöter för en period om 4+2 år. Ledamöterna ska ha en bred förankring i sin kommun. En avstämning ska ske mellan kommunerna för att säkerställa att både civilsamhälle och näringsliv är representerade.

En (1) tjänsteman från respektive kommun ska vara adjungerad till destinationsrådet. Det är även möjligt att ytterligare en (1) tjänsteman utses till sekreterare i rådet. Vid frånvaro är det möjligt att utse ersättare.

VALBEREDNING

För att ta fram förslag på ledamöter till destinationsrådet finns en valberedning. Valberedningen består av en (1) tjänsteman från varje kommun. Sammankallande i valberedningen följer det roterande ordförandeskapet.

ORDFÖRANDE

Ordförandeskapet är roterande mellan kommunerna enligt följande ordning:

Norrtälje 2021-2022

Österåker 2023-2024

Östhammar 2025-2026

Ordförande är kommunstyrelsens ordförande eller motsvarande.

SEKRETERARE

Tjänsteman från ordförandekommunen är sekreterare i rådet. Det är möjligt att ordförandekommunen utser, utöver adjungerad tjänsteman till destinationsrådet, ytterligare en tjänsteman som sekreterare.

MÖTEN

Destinationsrådet sammanträder 4-6 gånger per år. Dagordning och kallelse ska skickas ut senast två veckor innan mötet.

ERSÄTTNING

För ledamöter som inte är förtroendevalda eller tjänstemän i en kommun utgår för varje möte en resersättning i enlighet med respektive kommuns regelverk.

För ledamöter som inte är förtroendevalda utgår ett mötesarvode från och med 2022 i enlighet med arvodesreglementet i Norrtälje kommun. Kostnaden för mötesarvoden ska belasta destinationsrådets budget.

FINANSIERING

Rådets arbete finansieras av de medel som idag är reserverade i varje kommun för Roslagssamarbetet.

Destinationsrådet ska årligen lämna en ekonomisk redovisning till varje kommun.

BESLUTFATTANDE

Rådet kan besluta om att finansiera olika projekt och satsningar inom besöksnärsområdet via de medel som är avsatta för Roslagssamarbetet. För att beslut ska kunna fattas om medelstillelning krävs att en majoritet av rådets ledamöter samt att samtliga kommunföreträdare står bakom om beslutet.

Vid övriga beslut krävs att en majoritet av rådets ledamöter och att samtliga kommunföreträdare samt att samtliga kommunföreträdare står bakom beslutet.

Jordbruksmark i fysisk planering – Östhammars kommun

Oscar Kanzler &
Emil Lindblom

Planenheten

2021-04-20

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Bakgrund	2
Miljöbalkens skydd av jordbruksmark	2
Omvärldsanalys	4
Region Uppsala.....	4
Uppsala kommun	4
Tierps kommun.....	5
Älvkarleby kommun	6
Heby kommun	6
Norrtälje kommun.....	6
Enköpings kommun	7
Östhammars kommun.....	7
Exploatering av jordbruksmark	7
Förslag till vägledning.....	9
Framtida planeringsunderlag.....	11
Jordbruksmarken i Alunda	11
Avslutningsvis	13
Referenser.....	14

Inledning

Jordbruksmark är ett samlingsnamn för åkermark och betesmark och dessa är ändliga resurser som kommer vara ovärderliga i ett långt perspektiv. Paradoxalt nog har tyvärr svenska jordbruksmarker i vår tid inte det ekonomiska värdet som gör det självklart att bevara dem för jordbruk. Jordbruksmark exploateras mer och mer för bland annat bebyggelse i Sverige. Omkring 3000 hektar jordbruksmark exploaterades mellan 2011-2015 totalt i Sverige. Det är samma storleksordning som den föregående femårsperioden. Exploatering av jordbruksmark är permanenta vilket innebär att marken inte kan användas för livsmedelsproduktion i framtiden (Edman, et al., 2017). Det är därför av stor vikt att hitta strategier och åtgärder som bevarar jordbruksmarkerna för framtiden. Jordbruksmarker tryggar inte enbart en inhemsk livsmedelsförsörjning, de bidrar till mycket mer som exempelvis natur, kultur och landskapsvärden. Jordbruksmarkerna står även för diverse olika ekosystemtjänster i form av bland annat återföring av näringsämnen, vattentäkternas produktion av dricksvatten, insekters pollinering och mycket mer. Den kolinlagring som jordbruksmarkerna står för är även en viktig del i att minska klimatpåverkan. Tydliga strategier och riktlinjer hjälper även till att uppfylla mål kopplade till Agenda 2030, svenska miljömål och den svenska livsmedelsstrategin (Eklund & Sernbo, 2015).

I miljö kvalitetsmålet ett rikt odlingslandskap skriver Naturvårdsverket om behovet att skydda jordbruksmark: *Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks* (Naturvårdsverket, 2018).

Utöver miljö kvalitetsmålet ett rikt odlingslandskap beslutade även regeringen år 2017 om en livsmedelsstrategi för Sverige där: *Det övergripande målet för livsmedelsstrategin ska vara en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska* (Näringsdepartementet, 2017).

Alunda är en tätort i kommunen där både framtidsplaner för exploatering finns och stora delar av kommunens jordbruksmark befinner sig. Det är därför av vikt att ta fram strategier och vägledning kring hur kommunen ser på jordbruksmarken för att bevara ett rikt odlingslandskap. Tätorten kommer senare i dokumentet att användas som exempel för hur jordbruksmark kan hanteras i kommunens fysiska planering. Det här dokumentet är således menat att ge en vägledning kring vilka steg som är viktiga att använda sig av när exploatering av jordbruksmark är aktuell.

Bakgrund

Som nämnt ovan är det inte alltid självklart ur ett ekonomiskt perspektiv att behålla marken för jordbruk. Detta är ett problem då det kan vara svårt att sätta ett värde på jordbruksmarken i Sverige. En åkermarksgradering togs fram i samband med den fysiska riksplaneringen på 1970-talet i form av en 10-gradig skala. Graderingen ger en bild av markens kvalitet men utgår från skördestatistik från 1969. Detta gör graderingen inaktuell enligt Jordbruksverket och bör ej ligga som underlag när vi planerar runt hushållningen med jordbruksmarken inom Östhammars kommun (Jordbruksverket, 2020). I dagsläget finns det inget uppdaterat geografiskt planeringsunderlag för jordbruksmarkens produktionsvärde. Någon ny skala eller klassificering kommer med stor sannolikhet inte heller att tas fram av Jordbruksverket då skalan egentligen inte säger något om jordbruksmarken enligt samtal med John Andersson, utredare på Jordbruksverket. Till exempel lämpar sig olika jordbruksmarker för olika grödor och en gemensam klassificering blir då enbart vilseledande. Istället arbetar Jordbruksverket tillsammans med bland annat Länsstyrelserna med att ta fram förslag på planeringsunderlag som ska hjälpa till vid kommunernas framtidsplanering gällande jordbruksmarken. Detta underlag förväntas vara klart under 2021.

Miljöbalkens skydd av jordbruksmark

Jordbruksmarken skyddas i Miljöbalkens hushållningsbestämmelser, 3 kap 4§:

Jord- och skogsmark är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Jord- och skogsmark är inget riksintresse utan istället av nationell betydelse. Jordbruksmarken har inte givits status som riksintresse eftersom det ansågs kunna inskränka det kommunala självbestämmandet. Dock förutsatte regeringen när lagen om jordbruksmark infördes att kommunerna skulle värdera jordbruksmarkerna högt och kunna fatta väl avvägda beslut utifrån lagtextens formulering (Eklund & Sernbo, 2015). En annan fråga som kommer upp i detta sammanhang är även vad som menas med brukningsvärd jordbruksmark. I proposition 1985/86:3 som är ett förarbete till naturresurslagen, numer ersatt av Miljöbalken står det: ”med brukningsvärd jordbruksmark avses mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion.” Jordbruksmarken måste alltså brukas, dock finns det andra aspekter att ta till sig. Marken behöver inte brukas i dagsläget för att klassas som brukningsvärd. Miljööverdomstolen har fastställt att mark som inte brukas idag, till exempel på grund av olönsamma förhållanden ändå kan vara brukningsvärd. Marken måste vara brukad i närtid men inom vilken tidsram detta gäller är svårt att utläsa. Hur fastigheten är taxerad har visat sig vara oväsentlig i frågan om brukningsvärd jordbruksmark, utan det är i grunden markens geologiska egenskaper som värdesätts. Praxis har till exempel visat att en fastighet som är taxerad som småhusenhet fortfarande kan bedömas vara

brukeningsvärd jordbruksmark. På samma sätt kan en taxerad jordbruksmark visa sig vara icke brukeningsvärd jordbruksmark.

Vidare går det att läsa att brukeningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk förutsatt att det är ett väsentligt samhällsintresse. Det innebär alltså att det inte är förbjudet att bygga på jordbruksmark. Här är det dock viktigt att reflektera kring vad ett "väsentligt samhällsintresse" är. Till exempel anses enstaka bostadshus inte utgöra ett väsentligt samhällsintresse utan måste utgöras av större sammanhängande bebyggelse. Dock får jordbruksmark enbart tas i anspråk om behovet inte kan tillgodoses på annan mark. Det är av vikt att göra en utredning om det finns annan mark att ta i anspråk istället för att exploatera jordbruksmark. Nedan visas Länsstyrelsen Uppsala läns sammanställning av väsentligt samhällsintresse utifrån tre källor: Förarbetena till NRL (1985/86:3 s.53), Riksintresseutredning (SOU) och domar från MÖD. Ett förslag till vägledning för Östhammars kommun kommer senare i detta dokument på sidan 9-10.

Figur 1: Sammanställning av väsentliga samhällsintressen från Länsstyrelsen Uppsala län

Omvärldsanalys

En omvärldsanalys har utförts för att se hur hushållningen gällande jordbruksmark återfinns i strategier och vägledande dokument. I analysen har den regionala utvecklingsstrategin för Uppsala län använts samt närliggande kommuners översiktsplan i närhet till Östhammars kommun.

Region Uppsala

I den regionala utvecklingsstrategin för Uppsala län från 2017 (befintliga och den nya ute på förslag) beskrivs vikten av att säkra en hållbar livsmedelproduktion inom regionen. En ökad självförsörjningsgrad minskar hela landets sårbarhet inför kriser och störningar i livsmedelsproduktionen i omvärlden. Både produktionen och produktionsvärdet behöver öka i länet (Region Uppsala, 2017) (Region Uppsala, 2020). Den regionala utvecklingsstrategin nämner dock inget om hushållningen med jordbruksmarken inom länet.

Uppsala kommun

Uppsala kommun börjar med att referera till miljöbalkens skydd av jordbruksmark och skriver i sin översiktsplan att brukningsvärd åkermark ska i första hand bevaras. För att pröva om brukningsvärd jordbruksmark, utanför de områden som markeras för bebyggelse eller infrastruktur enligt översiktsplanen, kan exploateras ska en värdering av samhällsintresset och alternativa platser ske genom en systematisk analys (Uppsala kommun, 2016a). I del B av Uppsala kommuns översiktsplan ges en vidare beskrivning och ställningstaganden:

- Jordbruksmarkens faktiska kvalitet kan variera men ställt mot förändrad markanvändning i form av exploatering så betraktas all jordbruksmark som inte är planlagd för andra ändamål vara brukningsvärd. Till jordbruksmark räknas åker-, ängs- och betesmark.
- För att exploatering ska räknas som ett väsentligt samhällsintresse krävs att den bidrar till att stärka en långsiktig hållbar utveckling på lokal, kommunal, regional och/eller nationell nivå. Utveckling av prioriterad tätort, servicenod och av landsbygdsnäring (enligt kommunens definition, se nedan) räknas till sådant väsentligt samhällsintresse.
- Till bedömningen om annan lokalisering kan anses vara tillfredsställande från allmän synpunkt ska vägas in platsernas läge, liggande investeringar i skilda försörjningssystem samt möjligheter till samnyttjande och synergier.

Uppsala kommuns översiktsplan pekar ut områden för bebyggelseutveckling och transportinfrastruktur som till del ligger på jordbruksmark. I planarbetet har analyser och avvägningar skett på en överordnad nivå som landat i ställningstagandet att hela eller delar av

berörd jordbruksmark kan exploateras, med hänvisning till väsentliga samhällsintressen enligt tredje punkten ovan (Uppsala kommun, 2016b).

Tierps kommun

Likt Uppsala kommun börjar Tierps kommun i avsnittet om jordbruksmark att referera till miljöbalken 3 kap 4§. Vidare nämner Tierps kommun att Jord- och skogsbruket har regional betydelse som ekosystem och att i framtiden kan det väntas ett ökat behov av odlingsområden för framförallt biobränslen. Kommunen bör därför ha en god bild över odlings- och skogslandskapets värden, både ur produktionssynpunkt och ekologisk synpunkt.

Tierps kommun har listat rekommendationer och åtgärder kopplat till Jord- och skogsbruk:

Rekommendationer

- Den mest värdefulla jord- och skogsbruksmarken ska inte bebyggas.
- Avstyckningar får inte försvåra att områdena brukas.

Åtgärder

- Tierps kommun ska vårda den mark kommunen äger med ett landskapsekologiskt och kulturhistoriskt perspektiv. Skog och tätortsnära natur ska främja den biologiska mångfalden och erbjuda människor en miljö som stimulerar till lek och utevistelse.

Specifikt för jordbruksmark har Tierps kommun valt att lista följande rekommendationer och åtgärder:

Rekommendationer

- Högvärdig jordbruks- och betesmark ska normalt inte användas för bebyggelse. Höga krav ställs på att tillkommande bebyggelse samlokaliseras med befintlig bebyggelse.
- Vid ny bebyggelse inom slättbygd och småbrutet landskap ska särskild hänsyn tas till biologisk mångfald, bygdens historiska kontinuitet och läsbarhet av äldre strukturer. Stor vikt ska läggas vid befintliga kulturmiljöers bebyggelsestruktur, karaktär och landskapsbild.
- Slättbygdens storskaliga karaktär och det småbrutna landskapets ålderdomlighet är värden att särskilt beakta.
- Odlingslandskap i Hållen, Ledskär, Tämnaåns dalgång och Vendel uppmärksammas särskilt.
- Odlings-, ängs- och hagmarker med höga naturvärden ska skyddas och vårdas så att värdena bevaras och förstärks.

Åtgärder

- Kommunen ska initiera en dialog om möjligheterna att använda förnybar energi till arbetsmaskiner, spannmålstorkning och uppvärmning av växthus och stallar.
- Kommunen ska verka för ett hållbart jordbruk, dels genom att välkomna ekologisk odling vid tillståndsprövning men också genom att öka andelen ekologisk och närproducerad mat inom kommunens egna verksamheter.
- Möjligheterna att producera förnybar energi och förnybara drivmedel (vindkraft, biogas, solenergi m.m.) från de areella näringarna ska stödjas av kommunen.
- Kommunen ska informera om möjligheten att så långt som möjligt minimera utsläpp av växthusgaser från naturliga processer kopplade till jordbruksproduktionen.
- Kommunen ska uppmuntra lantbrukare att ansluta sig till "Greppa Näringen" för att minska läckage av näring till vattendrag, sjöar och hav.
- Kommunen bör ta initiativ till samverkan om åtgärder om förorenade vattendrag (Tierps kommun, 2011).

Älvkarleby kommun

Älvkarleby kommun diskuterar inte miljöbalkens skydd av jordbruksmark i någon vidare utsträckning i deras översiktsplan. En faktor till detta kan vara att Älvkarleby kommun består till stora delar av skogsmark. Det som nämns i översiktsplanen är att kommunen har ett restriktivt förhållningssätt till ianspråktagande av åkermark och försöker genom föreslagen markanvändning skapa förutsättningar för en levande och livsmedelsproducerande landsbygd. Vidare nämns även att bebyggelse på brukningsvärd åkermark bör undvikas (Älvkarleby kommun & Sweco Architects, 2020).

Heby kommun

Heby kommun lyfter miljöbalkens skydd av jordbruksmark i 3 kap, 4§ och har även satt upp egna riktlinjer kring brukningsvärd jordbruksmark i deras översiktsplan: Brukningsvärd jordbruksmark, som inte ligger i direkt anslutning till någon av kommunens åtta orter eller i de särskilt utpekade kommunikationsstråken, ska så långt det är möjligt skyddas från exploatering. Vidare nämns att om konflikt föreligger mellan olika markintressen ska MB 3 kap, 10§ beaktas och företräde ges sådan användning som främja en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt. Översiktsplanen nämner även ett kommande arbete med en miljö och naturvårdsplan där en klassificering av naturområden ska genomföras för att underlätta arbetet med planering kopplat till naturmiljöer (Heby kommun, 2013).

Norrtälje kommun

Likt många andra kommuner tar även Norrtälje kommun upp miljöbalkens skydd av jordbruksmark i sin översiktsplan. Vidare skriver Norrtälje kommun att en framtida befolkningstillväxt förutsätter att åkermarken skyddas till förmån för en ökad livsmedelsproduktion. Det som skiljer Norrtälje kommun från övriga kommuner ovan är att i sin översiktsplan refererar de till ett planeringsunderlag där kommunen redovisar sina mest högkvalitativa jordbruksmarker i klass 3-5 (Norrtälje kommun, 2013a). I planeringsunderlaget understryks vikten av att hushålla med hög avkastning. Planeringsunderlaget visar en karta där åkerarealen är indelad i klass 1-2 och 3-5 (Norrtälje kommun, 2013b). Efter att ha varit i

kontakt med Norrtälje kommun visar det sig att deras klassificering av jordbruksmark baseras på skördestatistiken från 1969 som Jordbruksverket anser vara inaktuell och ska inte användas som planeringsunderlag.

Enköpings kommun

Likt andra kommuner har Enköpings kommun nämnt i sin översiktsplan att: Exploateringar som avsevärt försvårat den areella näringsverksamheten ska undvikas. Kommunen ska i planeringen prioritera aktivt brukade av befintlig jord- och skogsmark (Enköpings kommun, 2014). Dock har Enköpings kommun inte reflekterat över miljöbalkens skydd av jordbruksmarken i sin översiktsplan på ett tydligt sätt. I en fördjupad översiktsplan för Enköpings stad skriver kommunen att staden är beroende av landsbygden i form av exempelvis matproduktion och rekreation. Frågan om stadens utbredning handlar därför också om att inte ta produktiv jordbruksmark i anspråk. Vidare skriver de i den fördjupande översiktsplanen för Enköpings stad att de få utpekade områden som ligger på produktiv mark är lågt prioriterade och ses som en markreserv för att säkerställa bostadsförsörjningen fram till 2040 (Enköpings kommun, 2018).

Östhammars kommun

I vår översiktsplan från 2016 finns mer att önska kring resonemangen angående exploatering på jordbruksmark. I översiktsplanen från 2016 nämns det att jordbruksmark ska av hushållningsskäl i princip inte tas i anspråk för bebyggelse. Detta gäller också den högproduktiva skogsmark som har betydelse för skogsnäringen. Åtgärder som hindrar ett rationellt brukande av marken ska undvikas, exempelvis åtgärder som skapar fysiska barriärer inom brukningsenheterna (Östhammars kommun, 2016).

Exploatering och nuläge

Mellan åren 2006-2015 har 20 hektar jordbruksmark exploaterats i Östhammars kommun, vilket i relation motsvarar cirka 14 fotbollsplaner. Vid årsskiftet kommer arbetet med att ta fram ny statistik för perioden 2016-2020 att påbörjas enligt samtal med Jordbruksverket. Stora jordbruksarealer försvinner från Uppsala län, där Uppsala kommun och Enköpings kommun står för majoriteten av exploateringen. År 2019 beräknades Östhammars kommuns totala jordbruksmarker till 19 710 hektar, varav 15 262 hektar åkermark och 4 448 hektar betesmark. Sammantaget utgör jordbruksmarken 13% av den totala landarealen i Östhammars kommun (länsstyrelsen Uppsala län, 2020).

Tabell 1: Exploatering av jordbruksmark i hektar uppdelat på Län och kommun för åren 2006-2010. Exploateringen inkluderar byggnader och infrastruktur.

Län	Kommun	Åker					Betesmark					Åker totalt	Betesmark totalt	Jordbruksmark
		2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010			
Uppsala län	Enköping	5,55	3,39	4,38	5,57	18,56	0,54	0,63	1,35	2,15	2,55	37	7	45
	Håbo	0,56	2,28	2,57	0,95	0,20	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	7	0	7
	Heby	0,03	0,01	0,49	0,59	0,00	0,08	0,00	0,00	0,01	0,00	1	0	1
	Knivsta	0,62	0,74	0,31	0,19	0,43	0,00	0,03	0,13	0,35	0,28	2	1	3
	Östhammar	3,13	0,23	0,55	0,08	0,63	1,70	0,83	0,54	1,96	4,14	5	9	14
	Tierp	4,68	30,21	1,60	1,24	0,00	1,84	1,32	0,41	0,03	0,00	38	4	41
	Uppsala	48,95	14,42	9,76	10,20	8,00	1,23	1,51	0,75	1,20	2,13	91	7	98
	Länet	64	51	20	19	28	5	4	3	6	9	181	28	209

Källa: Jordbruksverket, 2013. Rapport 2013:3. Exploatering av jordbruksmark 2006-2010. Jönköping: Jordbruksverket

Tabell 2: Exploatering av jordbruksmark i hektar uppdelat på Län och kommun för åren 2011-2015. Exploateringen inkluderar byggnader och infrastruktur.

Län	Kommun	Åkermark					Åkermark Summa	Betesmark					Betesmark Summa	Totalsumma
		2011	2012	2013	2014	2015		2011	2012	2013	2014	2015		
Uppsala	Enköping	5,9	11,4	2,4	4,6	1,3	25,6	16,3	7,3	1,4	2,2	-	27,2	52,9
	Heby	0,9	0,9	0,0	0,8	0,3	2,8	-	0,0	-	0,2	-	0,2	3,0
	Håbo	-	1,3	1,9	0,0	0,0	3,3	-	2,0	0,1	0,0	-	2,1	5,5
	Knivsta	0,2	0,4	0,7	0,1	0,0	1,3	3,2	-	-	0,6	-	3,9	5,2
	Tierp	-	2,2	-	1,9	0,0	4,1	-	3,3	-	1,2	-	4,5	8,6
	Uppsala	3,9	17,9	11,8	6,9	18,1	58,6	4,2	5,8	0,3	0,5	0,5	11,3	69,9
	Älvkarleby	0,1	-	-	0,4	-	0,5	-	-	-	-	-	-	0,5
	Östhammar	0,1	0,5	-	0,9	4,0	5,4	-	0,1	-	0,2	0,2	0,5	5,9
Uppsala län Summa		11,1	34,5	16,8	15,7	23,7	101,7	23,7	18,6	1,8	4,9	0,7	49,8	151,5

Källa: Jordbruksverket, 2017. Rapport 2017:5. Exploatering av jordbruksmark 2011-2015. Jönköping: Jordbruksverket

Tabell 3: Uppgifter för jordbruksmark för 2019 förutom landareal (2018)

	Åkermark [ha]	Betesmark [ha]	Jordbruksmark [ha]	Landareal [ha]	Jordbruksmarkens del av landarealen [%]
Enköping	50 298	2 715	53 013	117 830	45 %
Heby	18 735	939	19 674	116 688	17 %
Håbo	3 721	214	3 935	14 354	27 %
Knivsta	6 856	922	7 778	28 217	28 %
Tierp	19 413	1 937	21 350	154 001	14 %
Uppsala	47 624	5 096	52 720	218 231	24 %
Älvkarleby	305	55	360	22 155	2 %
Östhammar	15 262	4 448	19 710	147 453	13 %

Källa: Länsstyrelsen Uppsala län: <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/arcgis/apps/MapSeries/index.html?appid=c8658b70e62f4dfa9daa8796f2cca0ea>
[Hämtad: 2021-03-09]

Förslag till vägledning

När jordbruksmark är aktuell för förändrad markanvändning bör det föras resonemang i tre steg enligt Jordbruksverket (Eklund & Sernbo, 2015):

1. Är jordbruksmarken brukningsvärd?
2. Är den aktuella förändrade markanvändningen ett väsentligt samhällsintresse?
3. Varför är förutsättningarna att ta annan mark i anspråk inte tillfredsställande?

Dessa tre steg ska användas i Östhammars kommun som planeringsunderlag för exploatering av jordbruksmark.

Steg 1

Med brukningsvärd jordbruksmark hänvisas definitionen i proposition 1985/86:3: ”med brukningsvärd jordbruksmark avses mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion.” Marken behöver inte vara brukad i dagsläget för att anses brukningsvärd, utan kan ha varit brukad i närtid eller anses brukningsvärd i framtiden. Vilken taxering fastigheten har spelar ingen roll, utan det är markens geologiska egenskaper och beskaffenhet som är av vikt huruvida marken ska anses brukningsvärd eller ej. Jordbruksverket har listat exempel på värden som kan specificeras och relateras till brukningsvärde som kan användas som planeringsunderlag (Granvik & Larsson, 2015):

- Produktionsvärden (livsmedel, foder, bioråvaror, annat).
- Naturvärden (biologiska värden, biotoper).
- Sociala värden (rekreation, upplevelse, landskap).
- Kretsloppsvärden (kretsloppsfunktioner, rening av utsläpp, binda kväve, svavel, koldioxid).
- Landskapskaraktär/bild (kulturhistoria, miljövärden, naturvärden, sociala värden).

Förslag till ställningstagande

Ovanstående definition och punkter ska tas i beaktning i bedömning kring huruvida jordbruksmarken är brukningsvärd eller ej. En enskild bedömning måste i dagsläget göras från fall till fall eftersom bland annat produktionsvärden, landskapskaraktärer etcetera skiljer sig bland Östhammars kommuns jordbruksmarker.

Steg 2

I steg två ska resonemang föras huruvida den aktuella förändrade markanvändningen är ett väsentligt samhällsintresse. För att en exploatering ska räknas som väsentligt

samhällsintressen bör den stödja en långsiktig hållbar utveckling enligt Jordbruksverket (Eklund & Sernbo, 2015). Att till exempel bygga nya lägenheter är i många fall ett angeläget intresse, men det är ofta möjligt att bygga bostäder på platser som inte tar jordbruksmark i anspråk. För att utreda om en exploatering utgör ett väsentligt samhällsintresse kan brister och tillgångar identifieras i specifika områden och om den planerade exploateringen kan förbättra situationen på platsen. Det kan exempelvis handla om att bidra till utvecklingen av en bykärna, förbättra förutsättningarna för kollektivtrafiken, ett lokalt serviceutbud eller lokala mötesplatser (Eklund & Sernbo, 2015).

Förslag till ställningstagande

För att en exploatering i Östhammars kommun ska anses vara av väsentligt samhällsintresse ska exploateringen bidra till en långsiktig hållbar utveckling på lokal, regional och/eller nationell nivå. Utveckling av befintliga tätorter räknas som ett väsentligt samhällsintresse om exploateringen bidrar till en långsiktig hållbar utveckling. Kommunens riktlinjer är att större bebyggelseutveckling, större infrastruktur och viktiga samhällsfunktioner i första hand räknas som väsentligt samhällsintresse, men även i dessa fall ska omfattande resonemang föras kring jordbruksmarkens brukningsvärde. Bebyggelse av enstaka bostadshus på jordbruksmark räknas inte som ett väsentligt samhällsintresse generellt då denna exploatering inte bidrar till en långsiktig hållbar utveckling, med undantag bebyggelse som kan anses gynna den areella näringen. Uppförande av generationsboende kan under vissa omständigheter anses gynna areella näringar. Kommunen anser att det är viktigt att värna om en levande landsbygd och därför kan enstaka bostadshus medges där förutsättningar som sammanhållen bebyggelse samt påvisande av icke brukningsvärd jordbruksmark uppfylls.

Steg 3

Om en exploatering har gått vidare efter steg ett och två är det viktigt att föra resonemang kring om det finns annan mark än jordbruksmark att ta i anspråk. I de domstolsbeslut gällande detta är en viktig punkt att resonemang måste föras kring varför annan mark inte anses ha samma förutsättningar för den planerade exploateringen. En annan viktig åtanke är även att resonera kring om den planerade exploateringen av marken är mer lämplig för något annat väsentligt samhällsintresse. Exempelvis kan marken ur ett strategiskt perspektiv lämpa sig bättre för ett reningsverk istället för bostadshus.

Förslag till ställningstagande

I Östhammars kommun ska exploatering av brukningsvärd jordbruksmark ske med stor återhållsamhet. I de fall brukningsvärd jordbruksmark blir aktuell för framtida exploatering ska ett omfattande resonemang kring brukningsvärdet samt väsentligt samhällsintresse föras. I de fall där jordbruksmark tas i anspråk för att tillgodose väsentliga samhällsintressen, och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredställande sätt på annan

mark ska detta ske med så litet intrång som möjligt i det befintliga jordbruket. Framtida exploatering bör i så lång utsträckning det är möjligt inte tillåtas växa ihop med jordbruksmarkens gränser så att lantbruket påverkas negativt.

Figur 2: Vägledande flödesschema

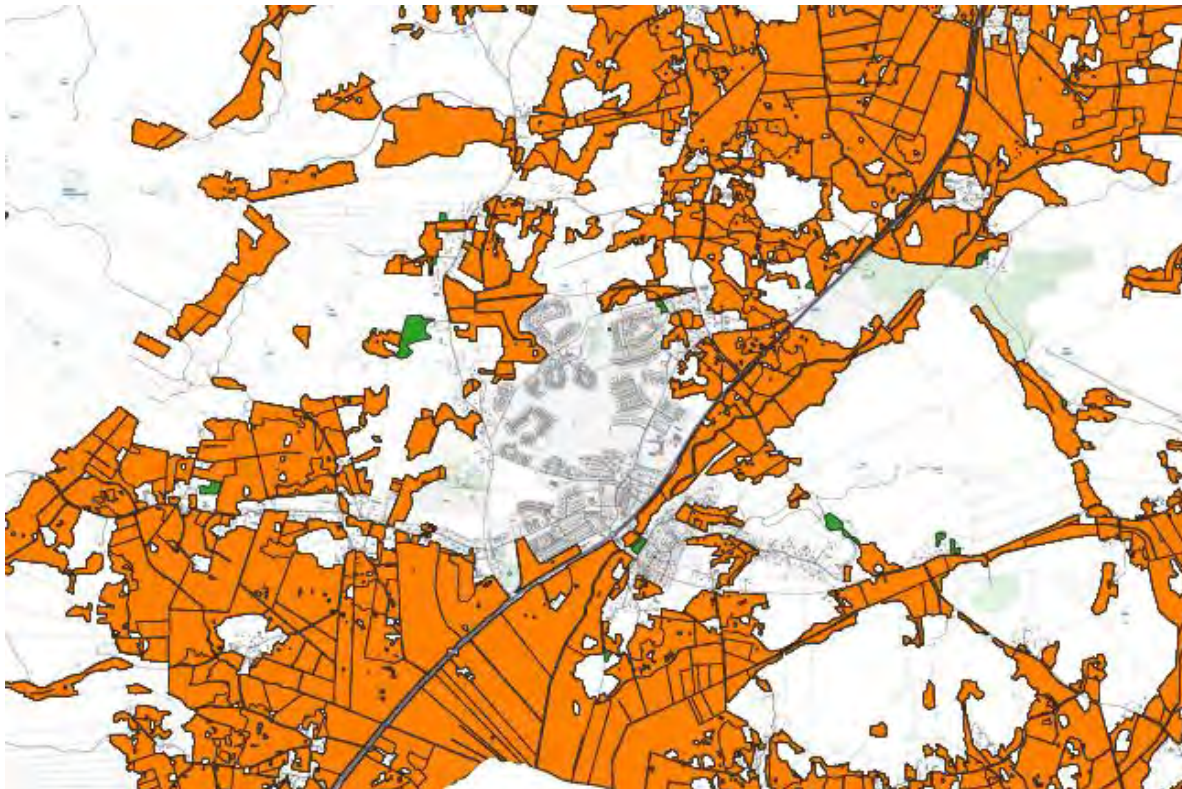
Framtida planeringsunderlag

En inventering av jordbruksmarkerna i kommunen där produktionsvärden, naturvärden, sociala värden, kretsloppsvärden och landskapskaraktär/bild specificeras skulle i framtiden utgöra ett bra planeringsunderlag. Detta underlag skulle förenkla och underlätta detaljplaneprocessen då det annars kan vara svårt att avgöra om marken anses vara brukningsvärd jordbruksmark. Det är ett stort arbete att göra i en hel kommun, och därför föreslås det att dessa underlag i ett första stadie undersöks i och runtomkring främst Alunda där störst exploatering väntas ske. I ett nästa skede kan tänkas att andra tätorter i kommunen undersöks. Som ett första tillvägagångssätt kan det vara lönt att undersöka möjligheten att få ett första material i form av ett avgränsat examensarbete från Sveriges lantbruksuniversitet eller Uppsala universitet.

Jordbruksmarken i Alunda

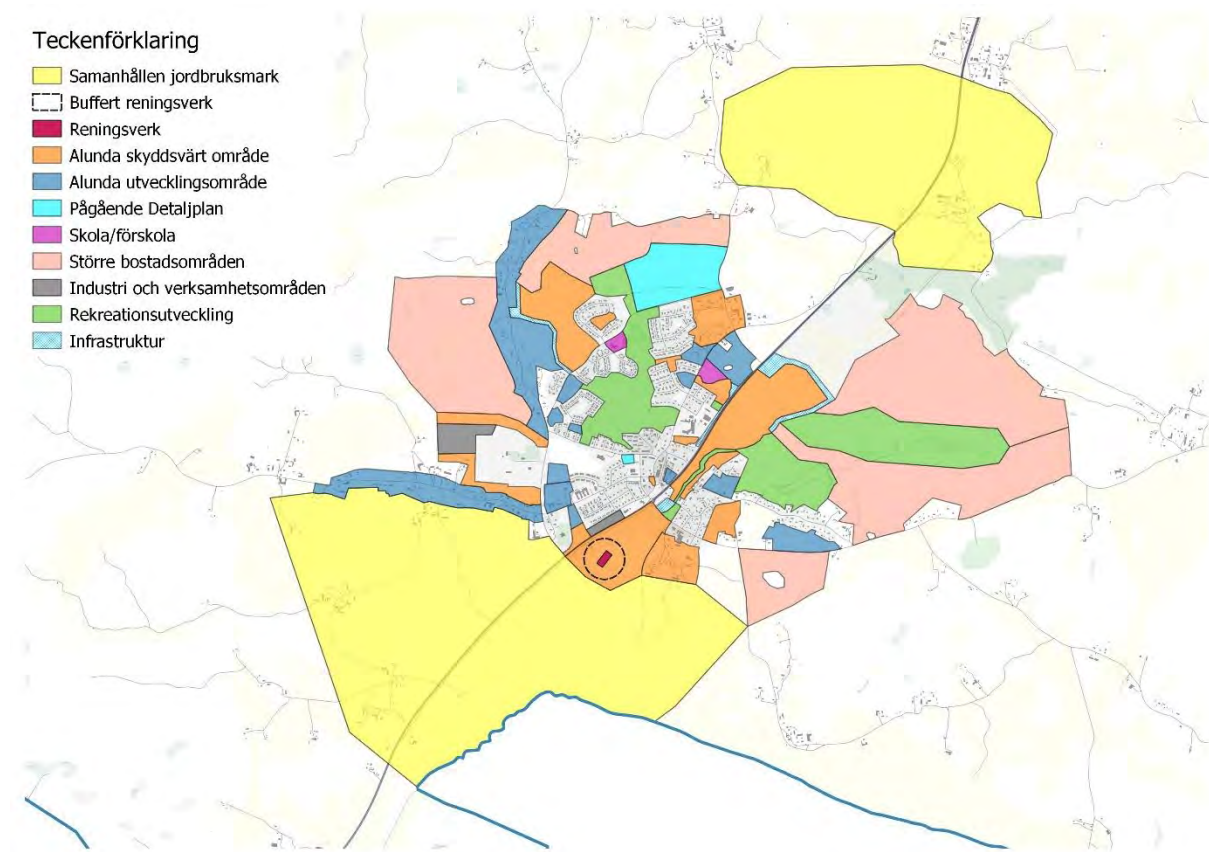
För att ta reda på vart jordbruksmarken finns i Alunda har GIS-lager för odlad mark i Lantmäteriet fastighetskarta och Jordbruksverkets blockdatabas används. Fastighetskartan tillhandahåller geografisk information om åkermark och Jordbruksverkets blockdatabas innehåller uppdaterad information om all stödsökt jordbruksmark i Sverige. Detta medför att dessa GIS-lager inte kommer tillhandahålla all jordbruksmark eftersom all mark inte alltid

stödsöks. Exempelvis förekommer det att hästbete inte stödsöks och finns därför inte med i blockdatabasen. Det kan även röra sig om jordbruksmark som inte har brukats på en längre tid. En komplett kartbild över all jordbruksmark blir därför svår att tillhandahålla på kommunal nivå. Nedan följer en kartbild över jordbruksmark i Alunda från Jordbruksverkets blockdatabas mellan åren 2015-2020 (orange) och odlad mark i Fastighetskartan (grön).

Figur 3: Jordbruksmark i Alunda utifrån jordbruksblock och odlad mark

Alunda lyfts fram som ett konkret exempel på hur resonemang kring jordbruksmarken kan föras då det är i Alunda som större sammanhängande jordbruksarealer finns. Det finns en stor del jordbruksmark som ligger nära de centrala delarna av Alunda. Vissa av dessa jordbruksmarker är dock relativt fragmenterade (se figur 3) och bedöms vara lägre prioriterade av kommunen. I några av dessa fall bedöms större bostadsbebyggelse utgöra ett väsentligt samhällsintresse som väger tyngre i lokaliseringsbedömningen då marken ligger i nära anslutning till kollektivtrafik, offentlig service samt närhet till arbetsplatser. Områden med större sammanhållen jordbruksmark (Figur 4) ska så långt det är möjligt bevaras framför att exploateras för bebyggelse. Som kartan ovan (Figur 3) visar består Alunda till stora delar jordbruksmark. Delar som inte är markerade i Fastighetskartan eller Jordbruksverkets blockdatabas bör undersökas kring jordbruksmarkens brukningsvärde innan en exploatering planeras på grund av ovannämnda anledningar.

Figur 4. Karta över tätortsnära sammanhållen jordbruksmark i Alunda.

Avslutningsvis

Exploatering av jordbruksmark är en svår fråga och tyvärr finns ingen enkel lösning på problematiken. Jordbruksverket tillsammans med Länsstyrelserna arbetar med ett material som förhoppningsvis blir färdigställt under 2021 som kommer förenkla planeringsunderlaget för kommuner. Under tiden bör detta dokument fungera som ett underlag samt Jordbruksverkets vägledande dokument och Länsstyrelsen Uppsala läns "Jordbruksmark i prövning och planering":

[Kommunens arbete med jordbruksmarkens värden - ett stödverktyg](#)

[Kommunens möjligheter att bevara och utveckla jordbruksmarkens värde](#)

[Länsstyrelsen Uppsala län: Jordbruksmark i prövning och planering](#)

Referenser

- Edman, T., Lindeberg, G., Moström, J. & Svanström, S., 2017. *Exploatering av jordbruksmark 2011-2015*, Jönköping: Jordbruksverket.
- Eklund, H. & Sernbo, K., 2015. *Kommunens möjligheter att bevara och utveckla jordbruksmarkens värden*, Jönköping: Jordbruksverket.
- Enköpings kommun, 2014. *Översiktsplan 2030 Enköpings kommun*, Enköping: Enköpings kommun.
- Enköpings kommun, 2018. *Plan för Enköpings stad*, Enköping: Enköpings kommun.
- Granvik, M. & Larsson, A., 2015. *Kommunens arbete med jordbruksmarkens värden - ett stödverktyg*, Jönköping: Jordbruksverket .
- Heby kommun, 2013. *Översiktsplan för Heby kommun*, Heby: Heby kommun.
- Jordbruksverket, 2020. *Jordbruksmarkens värden*. [Online]
Available at: <https://jordbruksverket.se/jordbruket-miljon-och-klimatet/jordbruksmarkens-varden>
- Länsstyrelsen Uppsala län, 2020. *Jordbruksmark i prövning och planering*. hämtad från:
<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/arcgis/apps/MapSeries/index.html?appid=c8658b70e62f4dfa9daa8796f2cca0ea>
- Naturvårdsverket, 2018. *De svenska miljömålen - En introduktion* , Stockholm: Naturvårdsverket.
- Norrtälje kommun, 2013a. *Översiktsplan 2040 Norrtälje kommun*, Norrtälje: Norrtälje kommun.
- Norrtälje kommun, 2013b. *Bilaga 1 Översiktsplan 2040 Planeringsunderlag*, Norrtälje: Norrtälje kommun.
- Näringsdepartementet, 2017. *En livsmedelsstrategi för Sverige - fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet. Kortversion av regeringens proposition 2016/17:104*, Stockholm: Regeringskansliet - Näringsdepartementet.
- Prop. 1985/86:3 med förslag till lag om hushållning med naturresurser m.m.
- Region Uppsala, 2017. *Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län*, Uppsala: Region Uppsala.
- Region Uppsala, 2020. *Remissversion av: Regional utvecklingsstrategi och Agenda 2030-strategi för Uppsala län*, Uppsala: Region Uppsala.
- Tierps kommun, 2011. *Översiktsplan 2010 - 2030 för Tierps kommun*, Tierp: Tierps kommun.
- Uppsala kommun, 2016a. *Översiktsplan 2016 för Uppsala kommun. Del A Huvudhandling*, Uppsala: Uppsala kommun.
- Uppsala kommun, 2016b. *Översiktsplan 2016 för Uppsala kommun. Del B Riksintressen*, Uppsala: Uppsala kommun.

Älvkarleby kommun & Sweco Architects, 2020. *Översiktsplan för Älvkarleby kommun år 2050*, Älvkarleby: Älvkarleby kommun.

Östhammars kommun, 2016. *Översiktsplan 2016*, Östhammar: Östhammars kommun.

Datum
2021-06-01

Dnr
KS-2021- 276

Sid
1(2)

Kansli och utveckling
Anna Lidvall Gräll
Anna.lidvall-grall@osthammar.se

Förvaltningsrätten i Uppsala
Enhet 2
Box 1853
751 48 UPPSALA

Angående laglighetsprövning enligt kommunallagen och föreläggande att yttra sig i mål nr 1626-21 [REDACTED] Östhammars kommun

Östhammars kommun (nedan kommunen) anför följande.

Inledning

Klagande anför att kommunfullmäktiges beslut § 5/2021-03-02 angående information från socialnämnden om trygg och hållbar äldreomsorg är av en sådan beskaffenhet att det istället föranleder beslut av kommunfullmäktige enligt KL 5 kap §1.

Kommunen bestrider överklagandet i dess helhet på nedan anförda grunder.

Grund

Kommunfullmäktiges tidigare beslut

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att delegera följande:

Reglemente § 33 Socialnämnden ska besluta i följande ärenden:

- organisationen av nämndens verksamhet inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt*
- nämnden har rätt att omdisponera medel inom de av fullmäktige fastställda anslagsnivåerna*
- samt övrig för verksamheten reglerad lagstiftning*

I reglementet framgår även socialnämndens ansvarsområden:

§ 32 I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige anger, ansvarar socialnämnden för kommunens socialtjänst samt hemsjukvård enligt:

- Socialtjänstlag (SoL)*
- Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)*
- Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)*
- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)*
- Hälso- och sjukvårdslag (HSL)*
- samt övrig för verksamheten reglerad lagstiftning och de uppgifter i övrigt som enligt lag ankommer på socialnämnd och som inte särskilt anförtrots annan nämnd i kommunen*

Socialnämnden ansvarar för handläggning enligt:

- Lag om färdtjänst*

- Lag om riksfärdtjänst
- Skuldsaneringslag
- Lag om bostadsanpassningsbidrag och Trafikförordning, detta avser endast bostadsanpassningsbidrag och parkeringstillstånd för rörelsehindrade (KF § 83/2019)

Kommunfullmäktige har också fattat beslut om ”det goda livet som äldre i Östhammars kommun 2018-2022” kommunens så kallade äldreplan. Denna plan är övergripande och berör flera nämnders uppdrag.

Socialnämndens beslut om omställningsplan för en trygg och hållbar äldre-vård.

Socialnämnden har beslutat om att godkänna ärendet omställningsplan för en ”Trygg och hållbar äldreomsorg i Östhammars kommun” §3 2021-01-20. Detta beslut har inte överklagats och beretts och beslutats i enlighet med kommunallagen. Ärendet behandlar förändringar i verksamhetens sätt att utföra och organisera vissa uppdrag samt vissa förändringar av verksamhetens geografiska placeringar. Ärendet är en handlingsplan i ett led att förverkliga intentionerna i kommunens äldreplan som beslutats av kommunfullmäktige. Socialnämndens ärende innehöll inget beslut om att informera kommunfullmäktige.

Information till kommunfullmäktige

Socialnämndens ordförande bedömde efter beslutet fattats i socialnämnden att kommunfullmäktige borde informeras om socialnämndens fattade beslut och informerades kommunfullmäktige §5/2021-03-02. Detta informationsärende har nu överklagats.

Utveckling av frågan

Kommunfullmäktiges ledamöter får ofta frågor från medborgare som rör alla kommunens uppdrag och verksamheter. Det kan därför vara av vikt att information ges på ett tydligt och samlat sätt till alla ledamöter så att de även kan förstå och kommunicera kring frågor som de inte varit med att fatta beslut om.

Information till kommunfullmäktiges ledamöter är något som kommunen värdesätter och som kommunen uppfattat leder till färre missförstånd och en bättre dialog med medborgarna.

Kommunen anser mot den bakgrunden att det var rätt att informera kommunfullmäktige.

Angående frågan om informationsärendet var av sådan karaktär att kommunfullmäktige skulle ha getts möjlighet att besluta i ärendet så anser kommunen att ärendet beslutats av rätt instans och att informationsärendet inte borde vara ett beslutsärende då innehållet i ärendet är av sådan karaktär som kommunfullmäktige beslutat att delegera till socialnämnden.

Kommunen anser att beslutet om omställningsplan för en trygg och hållbar äldre-vård har fattats i rätt kommunal instans.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis anser kommunen att det inte finns grund för att kommunfullmäktiges beslut §5/2021-03-02 angående information från socialnämnden om trygg och hållbar äldreomsorg bör hanteras som ett beslutsärende i kommunfullmäktige.

Östhammars kommun

Jacob Spangenberg
Kommunstyrelsens ordförande

Peter Nyberg
Kommundirektör